

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
 Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
 minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A gazdálkodás vezetése mint tantárgy.

Pajor Tomás csendőrhadnagytól.

Lapunk hasábjain megjelennek időközönként olyan cikkek is, a melyek tulajdonképen még csak tervekkel, eszmékkel foglalkoznak s a melyek megvalósításával a cikk írója valami előnyös vagy hasznos dolgot vél biztosíthatónak legénységünk részére. Ilyen eszmét kívánok én is jelen dolgozatomban ismertetni azzal — a véleményem szerinti méltányos célzattal, — hogy megvalósítása hasznos és nemes előnyöket biztosíthatna legénységünk részére.

Legénységünk anyagi jóléte a helyes közigazdálkodáson alapszik. A hol a gazdálkodást szakkerüen kezelik, ott a legénység befizetett pénze után nemcsak rendes és bőséges táplálkozást élvez, de pénze és fáradaiga után szép hasznot is húz az osztalékok révén. Legénységünknek tulajdonképen csak a gazdálkodás révén van alkalmunk pénzét és fáradságát gyümölcsöztetni.

Utasításokban, parancsokban el van rendelve a közigazdálkodások észszerű vezetése, mint a csendőrlegénység anyagi jólétének biztosítéka és alapja, s hogy mindennek dacára helyes, haszonnal járó gazdálkodás csak kevés őrsünkön van, az nem az utasítások és parancsok be nem tartásán mulik, hanem azon, hogy legénységünk nem tud szakkerüen gazdálkodni, mert nem tanulta s a mit épen tanult, az talán néhol elegendő a legelemibb házi szükséglet fedezésére, de nem elég annak a céljának az elérésére, a mire pedig az utasítás kifejezetten utal, hogy tudniillik mintául és követendő például szolgáljon a gazdálkodás a lakosságnak.

Az utasítás eme kifejezett céljának megvalósítására vonatkozólag kívánok egyet s mást elmondani.

A cél az volna tehát, hogy a csendőrségi őrsökön a gazdálkodás, jobban mondva az észszerű kertművelés és állattenyésztés olyan fokúvá fejlesszessék és állandósítsassék, hogy az a lakosságnak követendő például szolgáljon. Hogy ezen cél teljes mérvben elérhető és megvalósítható legyen, szükséges volna a legénységi kiképzés tantervébe felvenni a helyes és ezélszerű gazdálkodás tanítását. E végből eszakaeges volna az őrsök viszonyaival arányban álló gazdálkodásokat ismerő s azokat tanítani tudó oktatók kiképzése és biztosítása. Ez a

mai tuzoltói szakképzés mintájára valamelyik gazdaság főiskolán, azt hiszem nem nagy költséggel, megvalósítható lenne.

A második főkéllék a megfelelő kísérleti telep biztosítása volna a mintaszerű kisgazdálkodások gyakorlati ismertetéséhez. Ennek a területnek a biztosítása bizonyosan pénzkiadással járna, de a cél nemes és messze kiható áldásos eredményeit tekintve, a befektetett pénz nem veszne kárba.

Ezen a kísérleti telepen, a melyen a gazdálkodás minden szükségese ága helyet kapna, a következő tanulmányi gazdaságok volnának üzembe veendőek:

Konyhakertészet. Az őrsök rendes napi szükségletének termelése, ezeufelül a finomabb, de fölöttébb hasznos termények, mint gomba, spárga, szamóca stb. előállítása, mely termények egyrészt a közétkezés javítására s változatos voltára lennének jó hatással, de másrészt nagy keresettségükre való tekintettel jutányosan volnának értékesíthetők. A konyhakertészettel kapcsolatosan tanulmány tárgyát képezne a talajművelés, trágyázás, melegágyak létesítése, veteményezőhelyek céltudatos megválasztása, cserélése, kihasználása, továbbá csiriztatás, palántanevelés és gondozás, kiültetés, gyomlálás, kapálás, féregirtás, öntözés, végül a vetemények téli elrakása, gondozása stb.

Gyümölcskertészet. A magonczfűcskák magról való tenyésztése, nevelése, a mensesítés (oltás és szemzés) gyakorlati ismertetése, oltványok előállítás, iskolai tenyészete, kiültetési módja, értékesítése. A termő gyümölcsfák gondozása: gyökér, törzs és korona karbantartása, permetezés, féregirtás stb. A gyümölcskertészettel kapcsolatosan a szőlészeti ismeretek elsajátítása, különös tekintettel a csemegeszőlőtenyésztésre.

Ugyancsak a gyümölcskertészettel vonatkozásban a hasznos madárvédelem ismertetése, mesterséges fészek-odvak alkalmazása, a hasznos madarak téli etetése.

Virágkertészet. Kerttervezések, virágos ágyak létesítése, kirajzolása. Virágzó növények, diszfák és cserjék ismertetése. Nyári és évelő virágok, végül a rózsakertészet teljes ismertetése.

Méhészet. A méhek kaptárban nevelése, gondozása, szaporítása. Méhlegelők mesterséges létesítése, méhesépítés, kaptárkészítés s egyáltalán a méhészettel kap-



Elő magyar vill. erő berend. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Ocska és a szabadalmazott Rákóczi tárogató felalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyári Öntőház-utca 2.

STOWASSER JÁNOS

osátsári és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. Honvédség házi hangszerkészítője, az Ocska és a szabadalmazott Rákóczi tárogató felalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyári Öntőház-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fúvó hangszereit és alkalmasságot Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközölteknék. Argyazák minden hangszerről külön küldetik. **Magyarország legnagyobb vonós és fúvós hangszerek gyára.**



csalatos ismereteknek a legszükségesebb mértékig való tanítása.

Selyemtenyészet. A selyembogár tenyésztésének és jövedelmező, hasznos voltának ismerete annyira, hogy a csendőr a lakosságnak szakszerű tájékoztatást és ismereteket képes legyen adni a szederfák ültetését az ős körleteben szorgalmazni és ajánlani tudja.

Ugyanily mérvben való ismertetése a hasznos gyógynövényeknek, hogy ezen ismerete révén a csendőr az öreg, nehéz munkát nem bíró embereknek és gyermekeknek tanácsot és utbaigazítást adhasson tisztességes munkakörre.

A czélszerű sejtés-, baromfi-, husnyul- sbt. tenyésztésre vonatkozó ismereteknek, a mennyire lehetséges, gyakorlati módon való elsajátítása.

Végül a kerti termények jelentőségének ismertetése a táplálkozásban, melyik milyen hatással van a szervezetre; továbbá oly újdonságok és találmányok ismertetése, a melyek a külszolgálatban álló csendőr étkezését és ellátását könnyíthetik és javíthatják. Így például ez idő szerinti a Maggi-féle leves- és kávékonzervek; a thermostedenyek a hideg vagy meleg folyékony táplálék megőrzésére stb., stb.

*

Ezek volnának nézetem szerint a szükséges tanítani való tárgyak, a mit tanterv formájában a legénységi kiképzés keretében talán nem volna nehéz megvalósítani. Magától értetődik, hogy a kísérleti telep teljes megművelése és gondozása a kiképzés alatt álló legénységre háramlana. Hetenkint 1—2 órai elméleti és gyakorlati kertészeti és gazdasági ismertetés elegendő volna a kertészkedő kedv felébresztésére s szabad időben is akadna vállalkozó a kertészkedésre. Az oktató módját találna a nemes versengés felkeltésére, ha elismerést, jutalmat eszközölne ki a magukat kitüntető emberek számára. De ettől eltekintve, legénységünk szorgalommal fog a kertészeti ismeretek elsajátítására törekedni, ha feltárjuk előtte azon előnyöket, a melyekre a kisgazdái tudnivalók gyakorlati elsajátítása révén biztosan számíthat.

Lássuk tehát, milyen előnye és haszna volna annak, ha legénységünk képzett gazdálkodó volna.

Elő haszna a szolgálat érdekére vonatkoznék. Ama bizonyos érintkezési pont, a mely a csendőr és a földművelő, gazdálkodó nép között eddig nem tudott általánosá válni: az értelmesen gazdálkodó csendőrök révén megoldást nyerne. A szakértelemmel bíró, gazdálkodó, kertészkedő csendőrt minden jóra való földművelő, gazdálkodó ember felkeresné tanácsért, utbaigazításért. Ez a körülmény a csendőr egyik legfontosabb érdekét, a helyi és személyi ismeret megszerzését vonná magán. A csendőr ily uton valóságos értelmi központja

volna a kisgazdáknak s meg tudná ismerni könnyűszerrel teljesen az örskörletét.

A gazdálkodás, kertészkedés nemesítő foglalkozás volna legénységünknek. Elvonná sok léha és haszontalan időtöltéstől. Megtanítaná értékelnit tudni a munka áldásos gyümölcsét; rászoktatná a takarékosagra, a gondolkodásra, leleményességre s bizonyos fokban gazdasági és kereskedelmi tapasztalatok szerzése is járna vele.

A takarékoság, a munka hasznának felismerése sokkal több csendőrt tartana meg a testület részére s ennek folyománya volna, hogy a szolgálati buzgóság nagyobb lendületet, a testületi szellem és együvértartozás egészséges gyarapodást nyerne általa. Az a bizonyos, a lakosságnak állandó jó példa pedig így jelentene teljes sikert; mert az ilyen gazdálkodásnak kulturális kihatása volna s a csendőrök révén az országban a szakértő s tanulni vágyó kisgazdák száma szaporodna. A csendőrök tanácsa, utmutatása révén sok parlagon álló terület válna jövedelmezővé igen csekély befektetéssel. Hiszen a méhészet, vagy mondjuk a selyembogártenyésztéshez szükséges szederfa ültetése vagy a legsilányabb helyen a gyógynövény, mint pl. a csalán, kakukfű, szagos menta stb., stb. gyűjtése és szárítása igen csekély munkával szép jövedelmet hajt a lakosságnak.

S milyen más képe volna hazánk közbiztonságának, ha a lakosság idővel nem panaszkodni, vádaskodni járna a laktanyákba, hanem jó tanácsért, magvakért, palántáért s nemes gyümölcsfaoltványokért.

De ezzel még nincs vége ama előnyök felsorolásának, a melyekre a csendőrnek kilátásai lehetnek. Mikor a csendőr évek nehéz munkája után a jól megérdemelt nyugdíjba megy s szorgalmával egy tekintélyes kis tőkét is vallhat magának, nem fog rászorulni arra, hogy igényjogosultsága révén állami szolgálatba lépjen s tekintélyes csendőri életét holmi irodaszolgai vagy portási állással váltsa fel, hanem hazamegy, földet vesz, vagy ha van, berendezkedik modern alapon, úgy, a mint azt az örsön éveken át begyakorolta. Jártassága, szakértelme előre biztosítja a megélhetést s fáradságának gyümölcsét.

Független, önálló, értelmes kisgazdákat nevelne ilyen módon a csendőrség az államnak. Az ilyen emberek bizonyára hálásan gondolnának vissza mindenkor a csendőrségre; az intézmény neve és jó hirt ezek révén válna igazában nagygyá és becsültté.

*

Ez volt az eszme, melyet megpendíteni kívántam; hogy életrevaló-e, megvalósítható-e, döntsék el azok, a kik testületünk érdekeit szívükön viselik.

A legjobb órák,

legszolidabb ékszerék, egyszerűtől a legdrágábbig, egy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műrészénél Szegeden.
Javítások 5 évi jótállás mellett. Arjegyzék ingyen!



ÉRDEKES- NYOMOZÁSOK.

A kisértet.

Irta: Rák.

1891. év augusztus havának egyik napján T. J. megyeri kömüves azzal a jelentéssel jött a megyeri lak-tanyába, hogy egy a község közelében lévő esür falának javítása közben a fal mellett száraz galylyal letakart, barna papirosba csavart csesemőbüllát talált.

Őrsparancsnokom távollétében — mint annak helyet-tese — az esetet azonnal bejelentettem a helyben szé-kelő járásbírósnak, mire a bizottság — melyhez én és K. J. csendőrtársam felszorolva csatlakoztunk — azonnal a helyszínére kiszállt.

A mint már jeleztem, a fal mellett, száraz galylyak alatt feküdt a papírba tekert meztelen, de még egészen friss hullája egy nőnemű ujszülöttnek. A tényálladéki jegyzőkönyv felvétele után a csesemőt a bíróság a megyeri halottuskamrába szállította, a hol azt az orvosok felboncolták. A boncolás eredménye szerint a gyermek mintegy két nappal azelőtt jöhetett élve a világra s kézzel való megfojtás után lelte hálóját. A hulla nyakán ugyanis kéken aláfuttatott foltok látszottak, a melyek kézujjaktól eredtek. Az orvosi lelet felvétele után a csesemőt eltemették s ezzel a bizottság befejezte működését; a tettes kinyomozása az őrs feladata volt. A feladat azonban nem volt könnyű. Ellenkezőleg nehéz volt, mert biányozott a legcsekélyebb adat egy sikeres nyomozás bevezetéséhez. A községi előjáróság tanács-talanul rázogatta — különben böcs — fejét s a köz-ség babája tisztára meg volt rökönnyödvé olyan ujdonság hallatára, a melyről még ő sem tudott. Szóval egyikük sem volt abban a helyzetben, hogy a tettes személyére vonatkozólag csak a legkisebb felvilágosítást is ad-hatták volna. Ugyanigy jártam a bizalmi egyénekkal is, mert daczára annak, hogy látható igyekezetet tanusítottak a homályra egy kis világosságot vetni, minden pulhatolásom meddőnek bizonyult.

A töhhség nézete az volt, hogy a csesemő nem is Megyerről, hanem valamilyen idegen községből való. Elfogadható lett volna ez a nézet, hogyha nem vettem volna figyelembe azon körülményt, hogy a legközelebbi helység jó kétóra járányira esik Megyertől, akkori erő-feszítésre pedig alig képes egy — a szülés által amúgy is tulajdonul elgyengült — nő.

Anélkül tehát, hogy a titokzatos ügyben csak egy nyomnyit is haladtam volna, bevonultam őrszemre s az esetet az időközben szolgálatból bevonult őrsparancs-nokomnak megjelenttem. Őrsparancsnokom azon a nézeten volt, hogy a tettes csakis Megyeron tartózkod-hatik s hogy a nyomozást ez okból a Jegerélyesben folytatni kell, nehogy az eset a lakosságnál feloldás

menjen. Tovább nyomoztunk tehát; kiterjesztettük a nyomozást a szomszéd községekre is; sajnos, eredmény nélkül.

Egy alkalommal, midőn ismét ebben az ügyben nyo-moztunk, a község lelkésze félrehitt és titoktartás fejé-ben közölte velem, hogy a megyeri temetőben újabb idők óta kísértet jár s hogy ott nincs minden rendén.

Kérdésemre előadta, hogy gazdasszonya hálószobája ablakából már több ízben látott egy fehérlapelbe bur-kolt alakot úgy éjszéltaiban a temetőbe sompolyogni, a mely a temető azon részén, a hol a keresztleetlen gyer-mekek vannak eltemetve, a sírok egyikén imádkozott. Mint a derűs égből lecsapó villám, úgy hatott rám a közlés. Kérésomre a lelkész előhivta gazdasszonyát, a ki azonnal meg is jelent s kérdéseimre előadta, hogy ezek a temetőlátogatások tizennégy nappal ezelőtt vették kez-düket s hetenkint kétszer, szerdán és szombaton ismét-lődnek. A gazdasszony kijelentette, hogy kísértetekben nem hisz s szerinte csak hus és vérből való ember lehet az, a ki a kísértet szerepét játssza. Arra azonban, hogy férfi vagy nő-e az illető, nem adhatott határozott választ. Az állítólagos kísértet — miután a temető ajtaja éjszakánként le volt lakatolva — nündig a temető há-tulsó alacsony s a földekhez közel eső falán ment be és távozott el onnét.

Hálás köszönetet mondtunk a felvilágosításért úgy a lelkésznek, mint házvezetőnőjének s miután szigorú titoktartásukról biztosítottak, eltávoztunk a paplakról.

Szerdai nap lévén, elhatároztuk, hogy megkíséréljük a hallottakat felhasználni. Minden feltűnést kerülendők, elhagytuk a községet s a legközelebbi község felé vettük utunkat. Rövid vándorlás után azonban — miután idő-közben ránk is esteledett — letelepedtünk az út szélén s tanakodni kezdtünk a gazdasszony bemondásán s hogy vajjon milyen meglepetésben lesz éjjel részünk? Vajjon milyen czél vezette azt a bizonyos személyt — mert hiszen mi sem tartottuk kísértetnek — hogy éjnek ide-jén a holtak sírjait felkeresse?... Vajjon nem a kinzó lelkiismeretfurdalás vonzotta oda?... S különösen az a feltűnő körülmény, hogy ezek a látogatások csak tizen-négy napja, tehát éppen a meggyilkolt csesemő elteme-tése óta történtek, ütött szeged fejembe. Hátha az illető a meggyilkolt gyermek anyja, a ki ily módon vél veze-kelni gyalázatos tettéért?

A sok feltevés és töprengés közepette gyorsan mult az idő s midőn járőrtársam a meggyújtott gyufa segé-lyével óráját megnézve konstatálta, hogy tiz óra elmúlt, felkerekedtünk, hogy a temető mellett lesállást tartsunk. Megyert megkerülve, a temető hátsó falánál akként fog-haltunk állást, hogy mindent láthattunk, a mi a temető-ben és annak környékén történik. Mintegy órahosszat feküdtünk már leshelyünkön, a mikor a közeli tarlón zörejt hallottam. Feszült figyelemmel néztem azon irány felé s egy emberalakot láttam a temető felé óv tosan közeledni. A temető falához érve, az alak rövid ideig végigkémlelt a temetőn, mintha megakart volna győ-ződni, hogy nem fenyegeti-e veszély, azután óvatosan átlépett az alacsony falon, a felső sarokban lévő sírok-hoz tartott és — főrnálisan összerázkódtam — a meg-gyilkolt csesemő sírjánál letérdelve, összekulesolt kezek-ket újtatosan imádkozni kezdett.

Mikor az alak a temető falán átlépett, már akkor felismertem, hogy az nőszemély, de arcvonásait nem vehettem ki a nagy sötétségben.

Ha fáj a feje no tétoznazék, hanem **Beretvás-pastillát** használjon azonnal

mely 10 poros alatt a legmakacsabb migráint és fejfájást olmulasztja. — Árú K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kisposton. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítást.

Körülbelül tíz perc eltelté után felemelkedett a sir szeléről, néhányszor keresztet vetett magára és azután sietve igyekezett a temetőfal felé, hogy azon keresztül a szabadba jusson. E pillanatban zaj nélkül mi is oda sompolyogtunk és éppen midőn a falról le akart lépni, mellette teremtünk, mintha a földből nőttünk volna ki. Halk sikoly ballatszott és az előttünk álló alak ijedtében földre ejtette hosszú köpenyét, melybe burkolva volt és ajdulozta a temető falához támaszkodott. Közélebe léptem, világot gyújtottam és P. Mária vasuti munkás nevének sápadt és sovány arczába tekintettem.

Sajnáltam a szegény fiatal asszonyt és barátságos hangon kérdeztem tőle, hogy mi hozta ily időben e helyre. Sirva fakadt és zokogva mondá: «Barátságos is akar még lenni uram, barátságos egy ilyen alakkal, ki... igen a ki...»

Az elhallgatott szavak — valószínűleg a beismerő vallomás — elbalt ajakán, sirva vetette magát a földre, betakarta arczát kezeivel, mintha a szegényt és a keserű bánatot rejtene, mely arról visszatükröződik. Nem zavartuk egy szóval sem mesterkéletlen fájdalomában. Végre nem sirt többé, megörülte szeméit és magához térve mondá: «Igen, maga megfigyelt, mikor a temetőben egy sir előtt térdeltem és imádkoztam. És az a sir... igen, igen, biztosan sejteni fogja, hogy ki van ott eltemetve... Istenem, Istenem szegény kis gyermekem, kis porontyom!»

Meghatva hallgatunk társammal együtt és közelebbi felvilágosításra vá tunk.

Az asszony nem is várattat ezzel sokáig, mert így folytatta: «Igen, én imádkoztam a síron, hogy a jó Isten meghocsássa nekem azt a halálos hűnt; tudja, a halálos bűnt, melyet ennen testem és vérem ellen elkövettem! Elkövettem szükségből és keserű szív fájdalommal! Én, igen én vagyok az a gyermekgyilkos, a kit keresnek. A rossz lelkiismeret nem hagyott nyugodni, nem volt sem éjjelem, sem nappalom, így hát bolyongtam, homlokomon a szegény helyegével, míg végre most az igazságszolgáltatás kezébe jutottam. Most már mindent tudnak és tegyék velem azt, a mit a törvény parancsol!»

Utolsó szavainál kiegyenesedett, magára borítá köpenyét és kész volt bennünket ellenszegülés nélkül követni. Ez a nem várt vallomás annyira meglepett, hogy rövid ideig szinte hihetetlenül néztünk rá, de fölébredt kötelességérzetünk és felhívtam, hogy kíséren lakására. Szótlanul előre ment a falu keleti oldala felé; ott hirtelen megállt egy kis házikó előtt, melynek földszint levő szobájában csodálatosképen még világosság volt.

«Itt van a lakásom» — mondá az asszony — és ki akarta nyitni az ajtót. Én azonban visszatartottam és kérdeztem, mi okból van még most is világosság a szobában.

«Oh» — mondá ő — «az öreg biztosan megint elaludt a biblia olvasása közben és akkor persze reggelig ég a lámpa.»

Bentünk az ablakon és igaznak találtuk kijelentését, mert az öreg parasztasszony egy könyv fölött, keresztbe tett karokkal, égő petróleumlámpa mellett az asztalon, az igazak álmát aludta.

Beléptünk az előszobába, ebből pedig egy kis szobába, mely P. Máriának lakásul szolgált. Meggyújtottam az asztalon levő gyertyát és az asszonyt elfogottam nyilvántottam. Kissé összerázkódott, de összerzedte orrát és arra kért, hogy fogjuk őt el azonnal, nehogy az a

szegény érje, hogy nappal vezessék őt elfogva végig az utcán. Ez ellen nem volt kifogásunk, csak arra figyelmeztettem, adja át az öreg parasztasszonynak a szobakulcsot és tudósítsa őt távolmaradásáról, nehogy ok nélkül ke essék. Az asszony erre bezárta szobáját és az égő gyertyával a parasztasszony szobájába ment. Társammal a szoba ajtajáig követtük és láttuk, hogy költögeti az öreget, hogy meséli el neki izgatottan mostani távozását és hogy teszi le az elfujt gyertyát és a kulcsot az asztalra. A parasztasszony hámészán nézett a hozzám beszélőre, de azután igenőleg bólintott fejével és álmos arczát még jobban elrejtette két karja közé, hogy álmát folytassa, mintha semmi köze sem volna a közéletben történt dolgokhoz.

Az elfogott most hozzánk lépett és mondá: «Ügy, most minden rendben van; mehetünk.»

Sötét éjjelen, éppen mikor a templomtorny órája a kísértetek idejét jelezte, indultunk utnak. Egy ember sem volt látható és így észrevétlenül jutottunk a nyíl utcára. A város felé vezető hosszú uton, elmondta az okot is, mely őt e végzetes tett véghezvitelére készítette.

«Az uram» — kezdte az asszony — «mindjárt házasságunk után, mely egy év előtt volt, rossz társaságba került, ivásnak adta magát és két hónap előtt egy másik asszonynyal Németországba utazott, hogy többé ne hallasson magáról. Ezáltal én a legnagyobb nyomorba jutottam, annál inkább, mert előrehaladott állapot miatt, a mindennapi kenyeremet sem tudtam megkeresni, a lakáspénzzel pedig még most is adós vagyok. És így — sóhajtott — megjött a nap, az a szerencsétlen nap, melyen gyermekem megszületett. Senki sem tudott állapotomról, mert jól értettem hozzá, hogy azt elrejtsem. Egy vasárnap délután volt, mikor egy kis leánynak életet adtam. A háziak nem voltak otthon és én elhatároztam, a nagy szükségben, mondom uram, csak a szükségben, hogy szegény kis porontyomat megölöm. Mikor a háziak késő este haza tértek, a gyermek már halott volt!... Hétfőn eldugtam a holttestet a szekrény mögé, és úgy éjjeltájt kisurrantam vele és papirosba burkolva egy fal mögé rejtettem a száraz galyba. De minden megboszulja magát még a földön és velem is az történt, a mint látják. De daczára nagy bűnömnek, melyet elkövettem, kérem beszéljék el mind ezt a bíró uraknak és szóljanak néhány jó szót érdekemben.»

Megnyugtattuk az asszonyt azzal, hogy a vizsgálóbíró maga ad majd alkalmat arra, hogy ügyét előadja. Ily beszélgetések közt mind közelebb jutottunk a városba, éppen midőn a hajnalpír a távol keleten új napot jelzett.

Megérkezésünk a laktanyába ily kísérettel érthető esodálkozást keltett.

Ki volt derítve a rejtélyes eset, a mely heteken át érthető izgalomban tartotta Megyer lakosságát s mi több, megvolt a teljes beismerésben lévő tettes is. Orszáparancsnokom megazokasztette a tényvázlatot, melylyel együtt a tettes még azon nap folyamán a bíróságnak átadott.

Az esküdthíróság az asszonyt gyermekölésben vétkeinek mondotta ki s az enyhítő körülmények tekintetbe vétele mellett másfélévi börtönre ítélte.

Ez volt végső accordja a drámának. Hogy mily nagy fontossággal bírnak az éjjeli portyázások és különösen a leszállások, azt hiszem felesleges ezek után bizonyítanom.

ÉLELMISZEREKET

legjutányosabban szállít !!!

BECK LIPOT és FIA és WEISZ NORBERT czég

BUDAPEST, II., SZÉNA-TÉR 1. SZAM.

Szállítja az összes élelmiszereket a m. kir. csendőrség és a cs. és kir. hadsereg részére.

Részletes felvilágosítást készséggel nyújtunk. 89



A budai Sárospárdűlő új épületének terve.



Tanulságok.

A tudós megfigyelő és bíráló szemével meglátott kiválóan érdekes adatokat jegyez föl Apáthy István, a kolozsvári tud. egyetem kiváló tanára Amerikáról az *Uránia* folyóirat legutóbbi számában. Nem a turista által kutyafuttában följegyzett dolgok ezek, hanem teljesen új szempontokból nézik az ottani viszonyokat, melyek bizony mint e megbízható adatokból is megállapíthatjuk éppen nem rózsásak s éppen nem olyanok, hogy lelkesednünk kellene értük, a mint az alábbi szemelvényekből is kitünik.

Amerika ma már egyáltalán nem az, a mi régen volt. A sokat magasztalt alkotmány, írja Apáthy tanár, jó volt a hajdani gyér lakoságnak; jó volt addig, míg az Egyesült-Államok óriási terített asztal vala, a mely mellé csak le kellett ülni. Ma már a verseny szabadsága megölte a versenyt. A tömegek a polgári jogok fegyvereit valósággal a kevesek, de nem a legjobbak, kezébe adták. Az erdőket már megették. A petroleum 40—50 év múlva elfogy. A szántóföldek termékenysége és hozadéka nem sokáig fokozható. A chicagói vágóhidak szörnyeteg hústömegei, a melyekben szinte elenyésző porszem egy-egy munkásnak a teste, a ki véletlenül a búsdaraboló gépek késpengéi közé esett: nem mutatnak helyes képet az egész Unióban rendelkezésre álló hús mennyiségéről. Ott is mindinkább romlik az arány a hús kereslete és kínálata között, mint Európában.

És növekszik a drágaság, a melylyel a kereset bőisége nem tud többé lépést tartani. Különösen az értelmiség, az üzleti világtól távol álló szellemi munkások nagy száma csaknem a nyomorral küzd.

Ott, a hol egy egyetemi tanár kartársam, a kinek Ann Arborban, a mintegy 5000 hallgatójú Michigan egyetemen 3000 dollár, vagyis 15.000 korona fizetése van, maga nyitja ki a ház kapuját és maga hord vizet s a felesége maga főz és takarít, mert eszelédet tartani nem tudnak, holott a kőfaragó könnyen keres napi öt dollárt és az ügyesebb kézműves napi búsztat, az üzleti vállalkozó pedig még könnyebben napi százat, és a lakatos, ha feleségevel a sörházba megy, a vacsorájáért legalább 3—4 dollárt kiadhat: ott nagy hibának kell lenni a munka társadalmi értékelése körül.

Héza és vas a gyáriparkhoz van még elég; de időnként óriási tömegben halmozódnak föl az ipari termékek, mert az Unióban nem találnak piacot, Európának pedig nem kellene. Mert az amerikai már válogat a munkában és nem igaz, hogy odaát minden munkának egyforma a becsülete: csak a bevándorolt olasz munkások évente 200 millió korona körül küldenek haza a

keresményeikből, a mi az Egyesült-Államokra nézve elveszett.

És mert odaát mindenki, a kinek már elég pénze van, halálra ünja magát: évente 1000 milliónál többre rüg, a mit Európában szórakozó amerikaiak vonnak el a hazájuktól. Nem hiszem, hogy túlzás volna, ha azt állítom, hogy évente legalább 2000 millió korona nemzeti vagyon szívárog ki Amerikából úgy, hogy helyette semmi sem térül vissza.

Még sokkal nagyobb összeg kallódik el a nemzeti vagyonból évente vagy az által, hogy a névérték a használati értékre száll alá, vagy azért, mert nincs munkás kéz, a mely megmentse.

Negyven czentért, vagyis két koronáért kapok egy órát; de két dollárért sem igazítja meg senki annak az elromlott rügóját. Száz koronáért meg lehet kapni egy akár lakásul is használható nagy vasuti személyszállító kocsit azért, mert a rajta esett romlást nem érdemes kijavítani, oly sokba kerülne a javító munka.

Az Unio nagyszerűen be van rendezve arra, hogy millió meg millió egyforma kereket állítson bámulatosan olcsón elő, de arra már nincsen berendezve, hogy egy keréknek kitörött foga helyett újat csináljon. Mert minden kitörött kerékfog másképpen török ki, tehát másképen kell kijavítani is. Az már egyéni. Az Unio pedig gyűlöli a különöset és az egyéni; azt, a minek az elvégzésére nem tud előre gépet szerkeszteni; azt, a minek elintézésére nem tud előre szabályt állapítani meg. Odaát a tömeg és az átlag uralkodik az életen. S azért az élet unalmas, egyhangú mindenkire nézve, a ki egyéni életet szeretne élni.

Én odaát nagyon sokat tanultam, de még többet okultam. Voltaképpen azért mentem, hogy az új egyetemek új élettudományi intézeteit tanulmányozzam. Hallottam, hogy száz milliókat fektettek beléjük. Az egyik a Carnegie, a másik a Morgan, a harmadik a Rockefeller nevét viseli és így tovább. Láttam is pompás palotákat; a bostoni Medical School épületei kívül csupa fehér márvány, csupa fény és ragyogás, — de benn a tudomány nélkülözésekkel küzd, nincs mikroszkopium, nincs egyéb felszerelés, a tanárok, kiváló tudósok, a legalantasabb szolgai munkát is maguk végézik. Szolgára már ott sem telik. Csak tanár van, mert az sokkal olcsóbb. Soha sem felejttem el, hogy cipeltük a bostoni zoológiai kongresszuson bemutatott felszerelésemet hárman, a feleségem, én és Minot, a nagy tudós öreg Minot, az anatómiai intézet igazgatója, az intézettől a jó kilométernyire eső tramhoz, helyesebben az electric car-hoz, mert az intézetnek csak egy szolgálja volt és az is azt mondotta, hogy neki nem kötelessége az én holmimat cipelni. És neimcsak itt, de másutt is, a kollegák udvariasak, előzőkenyek és szolgálatra készek voltak, — annál gögösebbek és méltóságukra féltékenyek a szolgák. A Wood's Hole-i tengeri élettani állomáson a dolgozószoabakat hetekig nem takarították. És mikor a kísérletekhez használt állatok hullái a bádogcsőbrökben, a hová őket dobták, a nagy nyári melegezen már kiállhatatlanokká váltak, az ott dolgozó tudósok maguk vitték ki a hulladékot a színiétre.

E szerint maguk az intézetek inkább az alapítóik mauzoleumai, semmint a tudományak templomai. Persze a külsőt mindenki látja s az alapítót az épület külseje után dicséri.

Az Uniót sok mindennek elnevezték: az ellentétek vagy

BUTOR

Kézpénzért v. részletfizetésre legújanyosabbi áron
EBRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÜT 8. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. ☎ Telefon 88—50.

BUTOR

a szertelenségek bazájának, a batártalan lehetőségek honának, a jövőndő földjének és egyebeknek. Én az aránytalanságok országának mondanám, ha elég ideig éltem volna benne annak eldöntéséhez, hogy csakugyan ne a beszelő pénz s az ugató kutya bazájának tartsam inkább. Az aránytalanság országának, érve azt az aránytalanságot, mely ott az életigények fokozódása s e fokozottabb igények költségeinek növekedése között van.

Talán legjobban úgy magyarázhatom meg, a mit gondolok, hogy ott a tót, az olasz, vagy akár még a magyar bevándorolt munkás is a maga itthon megszokott csekély igényeinek kielégítésére beérheti átlag napi egy dollár keresetének felével s a másik felét félre teheti, ellenben annyit odaát már nagyon nehéz keresni, hogy valaki úgy élhessen, a mint itthon nálunk a mi köreinkbe tartozó, középosztálybeli ember él. A nem amerikai módon élő munkásra nézve az odaát megkeresett dollár csaknem öt koronát ér; tanáremberre vagy más szellemi munkásra nézve a dollár már csak annyi, mint itthon a korona. És hogy valaki, tisztem, New-Yorkban, Chicagóban vagy Bostonban úgy élhessen, mint a hogyan élhet nálunk 10.000 korona jövedelemmel, ahhoz milliomosnak kell lennie. Igaz, hogy a legutóbbi években nálunk is ijesztő módon csökken a pénznek vásárló képessége; de ez a csökkenés odaát is fokozódik, és nem fokozódik már odaát sem a pénzszerzés lebetősége. A rendelkezésre álló pénz nagyobb mennyisége nálunk még sokkal inkább növeli az élet örömeiből kivethető részt, mint odaát. Rendes gyomrú ember nálunk sem ebédelhet kétszer, bármily vagyonos is, de több pénzért ebédelhet jobban. Odaát a milliomosok is rosszul étkeznek. S ezt nem a saját elfogultságom vagy a kellő tapasztalat hiánya mondatja velem. Volt alkalmam a legkülönbözőbb nemzetekből való európai szakértésaimmal együtt nem egyszer igen gazdag emberek asztalánál és odaát igen bires konyhákból étkezni; de közöttünk európaiak között nem volt véleménykülönbség: az egyes ételeket rossznaknak, a fogások összeállítását botránynak tartottuk, s éhesen keltünk föl a legdrágább ebédek mellől.

Bizonyítékul bemutatom annak az ebédnek étlapját, melyet az állattani kongresszus elnöke, a dollárokban többször milliomos Agassiz adott Bostonban, a Somerset Hotelben a kongresszus tizenkét kiválasztott tagjának tiszteletére, akik közé tartoztam magam is: Melon Cocktails (lapos, talpas pohárban megvizezett cukros pálinka, benne apró görög-dinnyedarabkák); Little Neck Clams (apró tengeri kagylók, persze nyersen, de nem osztrigák, mert azoknak augusztusban — az ebéd 23-án volt — nincs évadjuk); Green Turtle a l'Anglaise, Olives, Celery (vagdalt teknősbéka-hús, bozzá olajbogyó és zöld zeller, nyersen); Planked Bluefish, Creole, cucumbers (fatányéros tengeri hal — Pomatomus saltatrix — kreol módra, ugorkával, ugorkaszetelekre vágva, só, ecet, olaj nélkül, nyersen); Coquille of Lobster, Baltimore, Graham sandwiches (tengeri rák kagylóban, baltimorei módra, barna kenyérral); Sweetbreads and Fresh Mushrooms, sous cloche (borjúmirigy és friss gomba, barang alatt: mindenki elé odatettek egy kis tányért, azon egy vékony szelet borjúmirigyot, rajta egy barnás gombát, letakarva üvegbaranggal; a barang forró, először is mindenki elkapja tőle a kezét, ezután segítségére jön a pincész, asztalkendővel leemeli a ha-



A rohamosan fejlődő Budapest.

A Lágymányoson négyemeletes ház előtt még ott áll a tábla, hogy tilos a vadászat.

rangot, kiki megezagolhatja a gombát, én belé is bapartam, a gomba hideg volt, kemény, félig nyers és csupa bomok, a szomszédaim, olkva az én példámon, már nem voltak ilyen vállalkozók): Sorbet cognac (cognac-os sorbet, vizezett cognac, benne kevés cukor és jégdarab); Roast English Plover, Currant Jelly, Pommes parisienne (személyenkint egy darab madár, állítólag sütte, de inkább nyersen; magyarul Lille, tudományos néven Chardrius squatarola, kis gázlóféle, akkora mint egy fenyverigó, nálunk nem eszik: az enyém hideg volt, szivós és balizó); valami édes kocsonyát veresszőlőből és rántott pityóka szeleteket kaptunk hozzá); Salade saison (salátalevelek, megint só, ecet és olaj nélkül, azon nyersen); Royal Cream Cheese, Toasted wafers (sajt és két-szersült); Ice cream au Framboise, Supreme, assorted Cake (málnafagyalt apró, száraz teasüteményrel); Coffee (fekete kávé) és Apollinaris ásványvíz. Bort nem kaptunk, — amerikai ember a bar-okban iszsa le magát. Az ételt nem hordták körül; mindenki elé oda tettek a maga kiadod porcióját. Alig hogy letettük a feketekévé kanalat, házigazdánk fölkel, meghajtotta magát és otthagott. Vége volt az ebédnek, mi pedig, meghívott vendégek, számszerint tizenketten, testületileg elvonultunk és bevonultunk a Ratskeller-be, hogy ebüneket és szonjunkat csillapítsuk. Egy kártársunk, a ki sokat fordult meg milliárdosok asztalánál, azszal vigasztalt, hogy itt olókelő körökben mindenütt így étkeznek.

GRAMMOFONOK

Lemozok és alkatrészek rendkívül olcsó áron. — Aránytalanul nagy és barmutva küld

DERY EDE

legfinomabb gyártmány, gróvnyon kiállítás, endkívül olcsó árak teljes jóállással. Csekély havi részletfizetésre. Csendőrok 20% aránydényben részesülnek. gramofon, korékpár és varrógép nagy raktár

SZEGED.



A ki jó akar lakni, elmegy valami kis étkezőbe és tele-tömi magát barked bean-nel, sült paszulyival, a yankeek nemzeti edelével.

Mindezeknél sokkal komolyabb dolog és valósággal csapás a jó íróvíz biánya az Unio nagyobb városaiban. A zoológiai kongresszus rendezőségétől előre kaptunk egy körözüvnyt, a melyben figyelmeztetnek, hogy forralatlan vizet ne igyunk, ha nem akarunk tifuszba esni. Forrat vizet pedig sehol sem adtak. A new-yorki vízvezetékéből hig csokoládé folyik. Azt megszürik és tele-tömik jéggel. Jéghideg viz: ez az amerikai ital. Rossz is mindenkinek a foga és a gyomra. A tifusz a nagy városokban állandó járvány. Mi rendszeren Poland-watert ittunk: közönséges forrásvíz, fertőzetlen palaczkokra fejtvé. Egy másfél literes palaczk 40 cent, vagyis két korona. A bennszülött kiállja — vagy nem állja ki — a tifuszt és issza bátran a jeges vizet. Minékünk erre nem volt időnk.

Altalában legtöbb pénzbe egész amerikai időzésünk alatt az került, a mit Európa minden utazónak ingyen a. l. Rubát, cipőt a szállodában nem tisztogatnak: ba valaki az ajtó elé kiteszi a cipőjét, azt hiszik, nincs többé szüksége reá és elviszik. A szálló földszintjén a ruházat tisztogatására több helyiség van. Tíz cent a cipő tisztogatása, 20 cent a ruha kikefélése. Perseze mi, koldus entrópaiak inkább magunk végeztük mind a kettőt. Igen, a feleséggel naponta 20 dollárt, 100 koronát költöttünk, de étlen-szomjan jártuk az Uniót, a napi 25 koronába kerülő szerény szállóbeli szobában ruhánkat és cipőnket magunk tisztogattuk. Magad, uram, ba szolgád — azaz nagyon sok pénz — nincs!

De a szállóbeli személyfelvonók, a liftek, azok szédületes gyorsan járnak; egy percz alatt fölropitenek a buszadik emeletre vagy a növényzettel díszített lapos tetőre, a hol jó időben étkezni szoktak; mert ott egy-két fokkal bővösebb van a az ételek csak egy-két dollárral drágábbak. Vannak gyorsvonatok és rendes vonatok felfvonón: az előbbieket csak minden ötödik emeleten állnak meg. A vasúti vonatok azonban sokkal lassabban járnak, mint az európai nagy vonalokon. És 400—500 kilométernyi utakon két-három órai késés mindennapi.

Altalában seba és sehol nem várakoztattak annyit, mint odaát. Az angol példaszót, mely aztmondja, hogy az idő pénz, az amerikai úgy módosította: Az idő pénz, de a Te időd nem az én pénzem. A mások iránt való tekintetnek s az árnyalatok iránt való érzéknek teljes hiánya: ez jellemzi odaát az életet. Maguk a finomabb-lelkű amerikaiak szenvednek tőle legtöbbet.

Az odaát való életnek ream tett hatása bizonyára egyoldalú, mert túlnyomólag szellemi munkásokkal, olyan emberekkel érintkeztem, a kik maguk is nagyon rosszul érzik ott magukat Mihelyt tebetik, átmenekülnek ide Európába. Az itteni egyetemek és élettudományi állomások bemszegnek az amerikai tudósoktól, a kik szellemi munkájuk java részét itt végezik. Egy kartársamnak, a ki itt nálam, Kolozsvárt is dolgozott, van magánvagyonából 5000 dollár évi jövedelme, és volt mint a baltimorei Johns Hopppkins egyetem segédtanárának 7000 dollár fizetése. Odaát mint családos ember, 6000 dollárral nyomorgott jéformán Nápolyban 25,000 lira jövedelemmel, miután állásáról lemondott, fejedelmileg élt; egész villát bérelt a Via Tasso legszebb pontján évi 5000 liráért, a még roindig maradt 20,000 lirója, a mennyit el sem tudott költeni.

Én azt hiszem, bennünket az Unio gazdasági életének hatalmas méretei és föllendülése nagyon is megtéveszt. A valóság az, hogy a verseny szabadsága odaát sem vezetett a legjobbak uralmára, a minél pedig társadalmi berendezkedésnek magasztosabb célja nem lehet. A bol a legjobbak uralkodnak, ott valósulnak meg a fejlődésnek legkedvezőbb feltételei, ott eri el a lehető legtöbb ember a lehető legnagyobb emberi boldogs got. A yanke-szabadság már régen megelőte a yankeek szabadságát: És nem találtam meg Amerikában az emberi egyenlőség elvének azt az egyedül helyes gyakorlatát, hogy emberekül egyenlők legyünk és különbözőkké csak érdemeink legyenek, de azok aztán igazán megkülönböztessenek!

KÉPEINKHEZ.

Az új Sárosfürdő.

Már a régi időkben, de különösen a római és a török világ idején előnyösen ismeretesek voltak a budai hévíz források; ezek között is első helyen szerepelt a volt Sárosfürdő, melynek 45—50 C. fokú iszapos ásványvize orvosi körökben is közkezdveltségnek örvend. A Sárosfürdő azonban egész 1892-ben, a mikor a Ferencz József-híd építésekor a hid környezete rendeztetett, leromboltatott s azóta a telek parlagon hevert, vize pedig a Dunába folyt. A főváros sok tervezgetés után végre elhatározta, hogy a Sárosfürdőt újból felépítteti, még pedig oly hatalmas arányokban, hogy a terv szerint ritkítani fogja páriját egész Európában. A költségek meghaladják az öt millió koronát, melyből egy óriási arányú gőz és ásványfürdő, mellette egy minden komforttal ellátott nagyszállóda és egy népfürdő fog felépíttetni a Gellért-tér sarkán, szemben a Ferencz József híddal. Az építkezés kerek bárom esztendő fog igénybe venni s mihelyt a hóolvadás megszűnik, nyomban megkezdődik.

Egyik képünk a Sárosfürdő tervezetét mutatja be olvasóinknak, másik pedig azokat az arányokat tárja elénk, hogy a Lágymányos, melyen az új fürdő fog felépíttetni, mily amerikai gyorsasággal vedlett át vadászterületből nagyurányu és modern városrészé.

HIREK.

Csendőrségi Lapok zárszámadása 1910. évről. Bevétel: Az 1909. év végén maradt 5170 korona 63 fillér. Előfizetések az 1910. évben 22,362 korona 45 fillér, a hirdetésekért befolyt 4434 korona 86 fillér, a létesítendő nyugdíjalap javára befolyt 41 korona, a létesítendő internátus javára 103 korona 86 fillér, be nem folyt hirdetési díjak 15,167 korona 90 fillér, egyenleg az év végén 1917 korona 09 fillér. Összesen a bevétel 49,572 korona 24 fillér. Kiadás: Havi fizetések 5966 korona, írói tiszteletdíjak 2521 korona 34 fillér. Hirdetési jutalék az úgnyököknek 2480 korona 72 fillér, nyomdai költségek 12884 korona 90 fillér, sorsjegyekért 156 korona 15 fillér, Postai kiadások 42 korona 10 fillér, incasso után 87 korona 70 fillér, visszatérítés Franklin-Társulatnak 9798 korona 61 fillér, egyéb kiadások: 465 korona 82 fillér. Összesen 34,404 korona 34 fillér. Ehhez a be nem folyt hirdetési díjak 15,167 korona 90 fillér. Összesen a kiadás: 49,572 k. 24 fillér.

Grammofon Ujság

ezimmet most jelent meg az első magyar grammofon szaklap. Akik ezimüket a kiadó-hivatalba (Budapest 155 Himzö-utca 5. szám) bejelentik, fél évig ingyen kapják ezt a pompás illusztrált érdekes ujságot.

Adományok. A csendőrségi internátus javára ujabban a következő adományok folytak be: a veszprémi honvédelmi csendőrtisztek által rendezett bál jövedelmének fele 570, a harkási őrs által az internátus javára rendezett mulatság tiszta jövedelme 34,30, az aradi szárny büntetőtörvénykönyvért 4 k., a zilahi szárny gyűjtése: Sikorszki Zsigmond százados, Pifát Oszkár főhadnagy, Nagy Lajos hadnagy és Kis Gergely járásőrmester 10—10, Jeromos Ignác őrmester 6, Menyhárt János és Vakarcs Imre ez. őrmesterek 5—5, Bajkó Ferenc őrmester, Vad Ferenc, Dobos József ez. őrmesterek és Dinnyés Gábor ez. őrsvezető 3—3, Krecza László, Grósz Gusztáv járásőrmesterek, Magyarosi Imre őrmester, Szabó Antal, Patusek Bertalan, Magyarai András ez. őrmesterek, Elekes József, Lóránt József, Uri Károly ez. őrsvezetők, Szabó Károly és Lukács Dénes es. ez. őrsvezetők 2—2, Ladanyi Ferenc és Berei Dénes csendőrök 1,20—1,20, Mentő Ferenc, Dullai Sándor járásőrmesterek, Kis András, Ince István, Józsa Kálmán, Kiss János, Csizsér Menyhért, Bíró György, Ivácson Mihály ez. őrmesterek, Pap Zsigmond, Hegedűs István, Izsó István, Diós István, Végh József ez. őrsvezetők, Jeszenszki András, Lugosin István, Kodra Miklós, Bíró Gergely, Madirka Péter, Erdei Ferenc, Petrisor György, Debreczeni Károly, Ötvös Gábor, Durgó János, Baesa Imre, Szőke Ferenc es. ez. őrsvezetők, Kovács Jakab, Pap Sándor, Orbán Dániel, Jenei Sámuel, Szakács Dániel, Fábián Sándor, Lung Simon, Roska János, Kiss József, Pribác Lázár, Gál János, Antal János csendőrök, Király Antal pr. csendőr ez. őrsvezető és Kovács József pr. csendőr 1—1, Blázs János, Gál Mihály es. ez. őrsvezetők és Virág István csendőr —,80—,80, Kakován Adorján csendőr —,60, Hegyesi András, Varga Kálmán, Hamuznek Mihály ez. őrsvezetők, Kiss Pál, Varga György, Miklós János, Magos György, Putaki Gergely es. ez. őrsvezetők, Sóra Illés, Kecsés János, Gaborják András, Vizez István, László Sámuel, Puskás László, Lovas Albert, Ince Miklós, Lengyel András, Földvári Leont, Nagy Gyula csendőrök és Klein József alsóegregyi kereskedő —,50—,50, Krisán György es. ez. őrsvezető és Nagy Boldizsár csendőr —,40—,40, Tóth Sándor es. ez. őrsvezető —,20, összesen 146,40. Az eddigi adományok 20,570 koroná 11 fillért eredményeztek.

Mulatságok. A veszprémi csendőrszakasz altisztikara, a székesfehérvári 17. honvéd gyalogezrednek Veszprém-ben állomásozó 3. és 4. zászlóalja továbbszolgáló altisztikarával egyetemben, február 11-én a veszprémi Nemzeti Színház helyiségében a tisztikar, továbbá a városi és megyei intelligencia részvételével, minden várakozást felülmúló erkölcsi és anyagi sikerrel egy jótékony célú bált rendezett. Az altisztek által a tisztikar támogatásával rendezett ezen pazarfenyű bál a jótékony célra 1140 koronát jövedelmezett, mely összegnek fele a honvédelmisztek segélyalapja, fele pedig, a mint azt már fennebb is nyugtáztuk, a létesítendő csendőrségi internátus alapjáuk javára fordított. A valóban fényes siker a buzgó rendezőség érdeme, kiket sikeres tevékenységükért valóban díszrejt illet.

A topánfalvai csendőrszakasz altisztikara Topánfalván, az ottani esekléi katonai magyarrézségi ténnyesen sikerült ténnyemulatságot rendezett, melynek 150 koronát kitevő tiszta jövedelme, a rendezőség által a létesítendő csendőrségi internátus alapja javára adományoztatott.

Véres programbeszéd. A szatmárnégyesi Matolcsin Júrny Béla képviselőjelölt által február 19-én meg-

tartani szándékolt programbeszédet megakadályozandó, jelölt és párhiveit, valamint a kirendelt 4 főnyi járőrt mintegy 200 főnyi Szunyoghpartí választó megtámadta, zászlókkal ütlegette. Lakatos Péter fehérgyarmati őrsbeli csendőr ez. őrsvezetőt zászlórúddal balkarján megsértette, annak fegyverét sérelmezett kezéből kiragadvá azt összetörte. Az ily módon veszélyesen támadó tömeggel szemben a járőr fegyvert használt, minek következtében a fegyveretől megfosztott Lakatos es. ez. őrsvezető karl-vágás által ifj. Madarassi István a fején, Szirmai es Bézi csendőrök egy-egy kivése folytán Szűcs Lajos a balkarján, Madarassi Károly pedig a jobb lábán életveszélyesen megsérültek. A fegyverhasználat után a támadó tömeg szétrebbent, és a rend helyreállott. A sérültek kórházi ápolás alá vették.

Kérelem. Harangozó Mátyás, a bars megyei Zsarnóca községben állomásozó próbacsendőr, kéri Jakab György pr. es. ez. őrsvezetőt, ki 1910-ben a es. és kir. 68. gyalogezredtől lépett át közvetlen a III. sz. csendőrkerülethez, hogy jelenlegi állomáshelyét vele közölje.

KÜLÖNFÉLÉK.

Állatok és növények életkora. Az állati organizmusok közül legrövidebb életkora a kérészfélék, amelyek közül nálunk az egy napig élő "tiszavirág" a legismertebb. Hosszabb életű a cserebogár, amely 6 héig él, továbbá a lepke és a bolha, amelynek 2 hónap az átlagos életkora. A légy 3—4 hónapig, a hangya, a tucsók és a méh 1 évig, a nyúl 6—10 évig, a juh és a fülemile 12 évig, a farkas 12—15 évig, a kanárimadár 15—20 évig, a kutya 15—20 évig, a szarvasmarha 25 évig, a ló 25—30 évig, a sas 30 évig, a szarvas 35—40 évig, a gém, az oroszlán és a medve 50 évig, a holló 80 évig, az elefánt, a teknősbéka, a papagály, a csuka és a ponty pedig 100 évig él. Nagy életkort érnek el a növények. A szilva 300—350 évig, a hársfa 500—1000 évig, az akác és a tölgy 400 évig, a fenyő 700—1200 évig, a pálmák pedig 3000—5000 esztendeig is élnek. Ezek a számok azonban csak az átlagos kort mutatják, a melytől a valóságban nagy eltérések is mutatkozhatnak. Így a táblázat szerint a hangyák ugyan ritkán élnek tovább egy évnél, fogságban kellő gondozás mellett azonban 10—15 évig is élnek. Ilyen kivételek a többi organizmusnal is vannak.

Közellátó állatok. A közellátás az állatvilágban igen ritka jelenség, a mint hogy igen ritka azoknál a népfajoknál is, a melyek még a kultúra legalsóbb fokán állanak. A közellátás tehát a kultúra szülömenye és így érthető, hogy az állatok között sokkal ritkább a közellátó, mint az a bizonyos fehér holló. A bogarak közellátását nem lehet ide sorozni, ezeknél ez a rendes állapot, mivel összetett szemük a közellátásra van berendezve. A valódi közellátás tudvalevően a szem tengelyének megrövidüléséből keletkezik. Az állatok közellátására vonatkozóan a szakirodalom mindmáig csak két esetet említ föl. Ezek közül a lónál előforduló rövidlátás már régen ismeretes. A másik esetről azonban csak a kieli orvosi egyesület legutóbbi ülésén tartott Startgardt dr. előadást, a melyben egy rövidlátó majom szemén végzett vizsgálatairól számolt be. Ez az egyedüli adat eddig a majmok közellátásáról is.

Szerkesztői üzenetek.

Szabó Sziget. Az illetékek az egész csendőrségnei egyformák. A mi tehát az egyik kerületnél illetékes, az a másiknál is az.
 5976. 1. Oszthatatlan átalány, a melyből Önnek semmi sem jár. — 2. Arról egyelőre még nincs szó.

Várakozó. 1. Az a körülményektől függ. 2. Minek? 3. Csak a szállítást igényelheti. 4. Igen.

Brasó. Ilyenekre nem vállalkozhatunk; egyébből sem állana lapunk hírvivata, mint ily kívánságok közléséből. Előljárári bizalmát nem veszíti el azáltal, ha feltárja előtt a családi helyzetét. Sőt!

Havasi. 1. Ha annak a vallásfelekezetnek a dogmái ezzel nem ellenkeznek, miért nem? 2. Addig a míg törvénysértés nem fordul elő — nem. 3. Dehogyan! Kényes dolog, jó lesz óvatosan eljárni.

89. Szolgálati uton.
 J. S. Sehova sem kell fordulnia, mert kérvénye elintéztést fog nyerni. Még nem olyan nagy idő, hogy nyugtalanzkodhatnék.
 22. Úgy tudjuk sorrendben történik a behívás. Ha úgy tetszik, forduljon közvetlenül illetékes helyre.

Sz. K. ösv. Azok a színek Magyarországnak őseink által választott színei, különösebb jelentőségük nincs.

23. Mi is tulajdon elleni kibágáának minősítjük.
 72. 1. A csalódódó után kivett pótdadót igen. 2. Csak egyszer kaphat 16 órai eltávozásai engedélyt. Ha nem veszi teljesen igénybe, az az illető dolga. 3. Magától értetődik.

E. E. E. Kiics felvére.
 16. D. Csak arra az évre érvényes. a melyre ki van állítva. 2. Sem az egyik sem a másik, hanem a szárny által meghatározott szerelvényeszm.

1. V. Adja be szolgálati uton a kérvényét. Az, hogy a kort túlhaladta, még nem ok arra, hogy ki ne neveztessek.

1884. Ahhoz joga nincs; az nem hitelszövetkezet.
 O. Ha nincs reá iparengedélye, nem árasíthat. Legjobb, ha e tekintetben a szolgabíró hivatal döntését kéri ki, mert az is meglehet, hogy az illetőnek van rá engedélye.

P. R. Pozsony. Jól sikerült ünnepélyükhöz gratulálunk. Annak képpel illosztrált leírását és az ott elmondott nagyhatású beszédét azonban nem közölhetjük, mert nem annyira közérdekű, hogy közöltessek, de meg sokba is kerül; lapunknak pedig — a mely jótékony célú szolgálat, — nincs felesleges pénze.

F. L. postamester. Vágóbiztosítási és titkos csendőrség szervezésére vonatkozó korszakotó javaslatát még korai a a mi nagyobb hiba — érthetetlen; őnt a közlemény megírására úgylátszik a hűsírágaság késztelte. Miután ez bála az Istennek szűnőfélben van, közleménye nem aktuális.

FEJTÖRÖK.

Képtalány.



Betűtalány.

Fe encz

Egy híres magyar zeneszerző vezeték és keresztnéve

Számfejtvény.

Egy csendőr hét év múlva háromszor olyan idős lesz, mint öt évvel ezelőtt. Kérdés hány éves a csendőr?

Megfejtési határidő: 1911 márczius 13-ig.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet királyné Szanatorium-sorsjegy lesz kisorsva.

Lapunk folyó évi 6. számában közölt fejtörök helyes megfejtése:

Képtalány: •A visszaemlékezés az egyedüli paracicsom, melyből ki nem hajthat bennünket semmi. — Betűtalány: •Farkas Félix. — Számfejtvény: •Aszódi — Dózsa. •

Öz. köszvény, reuma, ideges fejfájás, hűlés, ideghaj, mindennemű esontbántalmak ellen kiűző hatásának bizonyított szer.

AZ ÉRŐSÍTETT CAPCINE (PAPRIKA) KENOCS

Arakra menő hálsíratok bizonyítják, hogy mily kiűző hatása van. Valódi csak nálam kapható. Kis tégely 1 K., nagy tégely 2 K.

Az ár és 45 f. postaköltség beküldése után vagy utánvétel küldve

Szenthe Lajos gyógysz. Budapest, Damjanich-utca 2.

MEGELŐZÖTT! MOSKOVITS ANATOMIAI CZIPŐGYÁR RT.

BUDAPEST

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyár részv.-társ.

M. kir. csendőrség, bosznial csendőrség, cs. és kir. közshadsereg szerződ. szállító

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbörből készített különlegességeinek szerződéses árban, részletfizetési kedvezmény mellett szállítását. :: :: ::

Kívánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

HIVATALOS RÉSZ.

Körrendelet.

16,920/16. sz. A Cs—7 jelzetű «Utasítás a szemlék megtartásához a m. kir. csendőrség számára» IX. fejezete 16. és 17. bekezdéseiben foglaltak törlendők és helyettük irandó:

•A tisztii alosztályok (tisztii különítmények) szemlejegyzőkönyv másolatai a csendőrkerületi parancsnokságnál szárnyanként csoportosítva irattározandók. Ezek közül azonban azok, melyek a csendőrségi felügyelő, annak helyettese, a csendőrkerületi parancsnok és a másik két törzstiszt által vétettek fel, az esetben, ha azokban felsőbb intézkedést igénylő vagy oly észrevételek foglaltatnak, melyek a honvédelmi vagy a belügyminisztert érdekelhetik, irattározás előtt, bekisérő jelentés nélkül, de láttaozási záradékkal ellátva, szalag alatt a honvédelmi miniszterhez terjesztendők fel, honnan azok betekintés, illetőleg a belügyminiszter ural törént láttaozás után visszaadtnak.»

Kelt Budapesten, 1911. évi február hó 11-én.

Hazai Samu, s. k.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Athelyeztettek:

1911 márczius 1-ével:

Csiszár Gyula, III. számú csendőrkerületbeli százados újvidéki, — és

Domby Sándor, VI. számú csendőrkerületbeli százados szombathelyi szárnyparancsnok: kölcsönösen.

Filla Ernő, II. számú csendőrkerületbeli hadnagy, temeskubini szakaszparancsnok és

Donó Árpád, ugyanazon csendőrkerületbeli hadnagy, makói szakaszparancsnok: kölcsönösen.

Nyugállományba helyezett:

1911 márczius 1-ével:

Jankó Károly, m. kir. V. számú csendőrkerületbeli, várakozási illetékel szabadságot járó őrmester, a meg-ejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfelkelési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Jolsva.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. II. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Kelemen Ferencz járásőrmester, az 1910. évi október hó 9-én Matuszka Lajos kismombori lakos szemlére el-követett gyilkosság tettesének 73 órán át tartó fárad-ságot nem ismerő buzgalommal, leleményességgel és körültekintéssel vezetett nyomozás során eszközölt ki-derítéseért és az igazságszolgáltatás kezébe történt át-adásáért, nemkülönbén a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett ügybuzgalmaért.

Ilyés István őrmester, 1909. évi augusztus hó 27-én Sztanimir Timoteusz nagytkiványi községi bíró sérel-

mére elkövetett gyilkosság tettesének 56 órán át tartó fárasztó, ügyes és igen leleményes nyomozás során esz-közölt kiderítéseért és az igazságszolgáltatás kezébe tör-tént átadásáért.

Csorba Imre cz. őrmester, segédoktató, a próbacsend-őrök kiképzése, nevelése és vezetése körül tanusított buzgalmaért és szorgalmaért, nemkülönbén a mult év-ben lefolyt országgyűlési képviselőválasztások alkalmával a rend fenntartása és személybiztonság érdekében kifejt-tett eredményes tevékenységéért.

Lukács Mihály és Kiss István III. csendőrök, az 1910. évi augusztus hó 3-án Feketető községben pusztított tűzvész alkalmával a tűz tovatérjedésének meggátlása és a vagyonmentés körül kifejtett bátor és önfeláldozó magatartásukért, nemkülönbén a közbiztonsági szolgálat terén tanusított faradhatlan tevékenységükért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. II. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Herlicska Jakab cz. őrmester, segédoktató, a próba-csendőrök kiképzése, nevelése és vezetése körül tanusi-tott buzgalmaért és szorgalmaért, nemkülönbén a mult évben lefolyt országgyűlési képviselőválasztások alkal-mával a rend fenntartása és a személybiztonság érdekében kifejtett eredményes tevékenységéért.

Rosiala Akim és Ufnyáncz János csendőrök, az 1910. évi június hó 14-én Krassó-Szörény vármegye területén átvonult felhőszakadás következtében pusztított árvízveszély alkalmával a személy- és vagyonmentés körül kifejtett buzgó és eredményes tevékenységükért.

Előléptettek:

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

1911 február 1-ével:

L. Kovács István I. és Szerző Gábor cz. őrsvezetők, *őrsvezetőkké*; továbbá

az 5 évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

ugyanazon nappal:

Schmidt Jakab és Egedi János csendőrök, *csendőr cz. őrsvezetőkké*.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

1911 február 16-ával:

Ükös Lajos őrsvezető, *őrsvezető cz. őrmesterré*;

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

1911 február 16-ával:

Gernyi József cz. őrsvezető, *őrsvezetővé*;

az 5 évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

1911 február 16-ával:

Papp Sándor, Buszlai András, Sánta János, Malus-tyik Mihály, Szigeti Lajos, Adám Vincze, Csépp Sándor, Kővári Sándor, Lukács János, Kulesár András, Móró János, Szóke Lajos, Pálti Mihály, Réti István, Kóka Gyárfás, Bernert Lajos és Papp András I. csendőrök, végül a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

ugyanazon nappal:

Oszváth Gábor csendőr, *csendőr cz. őrsvezetőkké*.



Villamos és gőzerőre berendezett gyár tőléről nem képes olvasni finom és jó hang-szeri szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, ezulbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb., míg **Reményi** legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költészetes díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hang-szerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kerendő.



Házasságra léptek:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:
Székely Domokos csendőr ez. őrsvezető, Cheminszky
Antonia Panlával. 1911 február 4-én, Borgóprundon.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Thirjung Ferencz csendőr ez. őrsvezető, Molnár Fran-
cziskával 1911 január 29-én, Oraviczabányán.

Horváth István III. ez. őrmester, Meltseh Emma Évá-
val 1911 február 5-én, Gavosdián.

Hadár István csendőr ez. őrsvezető, Juhász Viktoriá-
val 1911 február 4-én, Makón.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:
Nagy Dávid őrmester, Talpesin Rozáliával 1911 ja-
nuár 23-án, Karánsebesen.

Szandtner Nándor ez. őrmester, Vojnarovszky Alberti-
nával, 1911 január 22-én, Bodvaszilváson.

Mindenkinek ajánlani fogom —
trja egy községi jegyző — az Ön
kitűnő KRISTÁLY-BALZSAMát
mert nem csak nekem, ki régóta
szenvédtem gyomorbanban, de
több ismerősömmnek is, kiknek
ajánlottam, használt, engem pe-
dig teljesen kigyógyított.

Ime, ezen pár sor is igazolja, hogy a

Kristály-balzsam

(háriszer) enyhíti a gyomor és bél fájdalmait, meg-
szünteti a gyomorgörccs, gyomoregés, gyomorhur-
tot, kolika, felfúvódás és felbőgőgést, elveszi a
száj kellemetlen szagát, kitűnő lútsú fáradtság
és kimerülés eseteiben.

A hozzá való Kristály-balzsam pilulákkal
együtt használva, makacsabb esetekben, különösen
pedig gykori főfájás gyomorfájás és makacs hál-
bántalmaknál gyorsabb a hatás.

A Kristály-balzsam és Kristály-balzsam pilula
minden házban nélkülözhetetlen.

Kis üveg ára 40 fillér, 12 kis üveg 5 korona, 5 közép üveg
6 korona, 4 nagy üveg 9 korona árban bérmentve
szállítatik. A Kristály-balzsam pilula dobozonként 60 f.

Kapható egyedül csak

Körmeny Sándor gyógyszer-tárában

Hűdmezővásárhely, Kossuth-tér.

Tessék a címre ügyelni!!

820. sz.
a. r.

Versenytárgyalási hirdetés.

A Kolozsár, Szeged, Budapest, Kassa, Pozsony, Székes-
fehérvár, Brassó és Debreczenben állomásozó m. kir. I., II.,
III., IV., V., VI., VII. és VIII. számú csendőrkerületi parancs-
nokságok, valamint az esetleg még felállítandó IX. számú
csendőrkerületi parancsnokság számára évente megközelítőleg
szükséges alább felsorolt cikkek szállításának írásbeli zárt aján-
latok útján, szerződésileg biztosítása czéljából a m. kir. csend-
őrségi felszerelési anyagraktárnál (Budapest, I., Bőszyrményi ut
21 szám, Csendőrségi laktanya) nyilvános versenytárgyalási fog
tartatni.

Az ajánlatok 1911. évi április hó 11-én déli 12 óráig a
m. kir. csendőrségi felszerelési anyagraktárnál nyújtandók be.

Az erre vonatkozó hirdetmény és ajánlati úrlap a csend-
őrségi felszerelési anyagraktárnál díjtalanul kapható.

Az évente szállítandó cikkek a következők:

5000 tucsat celluloid jelvény csillag, 100 pár felcsatoló
aarkantyú, 50 darab rugós-kamó, forgópisztoly hordiszínröhöz
való, 500 darab jelseip új ezüsből, 1000 darab bádóg mosdótál,
250 darab kézi bilincs, 200 darab fűzőlánc, 1500 darab lakat
kulccsal, kézi bilincshez való, 50 darab nyeregkulcs, 80 darab
csikó-zabla, 100 darab kötőféklánc, 50 darab karabinkapocs,
kötőfékszárhoz való, 30 darab csatkeret, kötőfékszárhoz való,
50 darab feszítőzabla, állazolánc és kamók nélkül, 50 darab
állazoláncához való kamó, jobb vagy baloldali, 50 darab láb-
nyűg, 200 darab lókefe kézi szijjal és 100 darab lóvakaró
kézi szijjal.

Budapest, 1911. évi február hó 21-én.

A m. kir. csendőrségi felszerelési anyagraktártól

KUNZ JÓZSEF és TÁRSA

21 os. és kir. udvari szállítók

Bpest, V., Deák Ferenc-u.10. (Bécsi-u. sarok.)

Vasszőr, asztalnemű, kécs női, férfi- és gyo mek-
fehémű, ággyfehémű, szőnyegraktár. —
Ményasszonyi kelengyék. — Uri divatárak, női
divatárak, női piperecikkek: gallérok, jabots, kesz-
tyűk, shawlok stb. — Gyermekekruhák. — Házipari
hímzések. — Szőrmeárak, tollboák. — Bőrkestyűk:
Kocokli, München, Hamerli Pécs. — Bördisműtárak,
vas- és rézárak.

Arjegyzék és minták ingyen és bérmentve.

51 A világhírű eredeti The Champion és Premier



angol kerékpárokat (nem osztrák cham-
pion) dupla harang csapágygyal és sza-
badonfutóval, 3 évi jótállással, minden
arfelem. nélküli szigorúan az eredeti gyári
árakon havi 12 és 15 koronás részletre
adjuk és kerékpáralkatrészek az
egész világon létező összes kerékpárokhöz
Magyarország és Ausztriában egyedül álló eléri, nagy forgalmunk
következtében és így a gyáraknál rendkívül lenyomott igen olcsó árakon
folytán melyen lezártított nagyban eredeti gyári árban száll-
lítunk vidékre is bárholra

Láng Jakab és Fia terápár megkeres Budapest, József-körút 41.

Fióküzlet: Baross-tér 4. és Budá, II., Magyar-körút 6. sz. Dísz-
árjegyzék 10000 képpel ingyen és bérmentve.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =

VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ...

A kiadásunkban megjelent Csendőrségi Lexikonból a készlet fogytán van, ajánljuk
azok megszerzését 5 korona bolti ár helyett 4 korona árban, amíg a készlet teljesen
ki nem fogy.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest. IV. Egyetem-utca 4. sz.

A társadalom vándormadarai.

Írta: *Spektor.*

A társadalmi vándormadarainak nevezhetjük azon egyéneket, a kik, mint kintornások, majomtánczoltatók, házalók, koldusok, csavargók, mutatványosok és zenészek bejárják az országot a Kárpátoktól az Adriáig, hogy a köznép zsebéből némi ellenszolgáltatás fejében, vagy arélkül kicsaljanak néhány garast, s port hintsenek a rend őreinek a szemébe, hogy ne lássák titkos ozéljainkat, mely őket vándorútjaikon vezérli.

Telepedjünk meg egy kilátó ponton, s nézzünk bele az országutra irányított látcsöbe, keresve azzal a társadalom vándorait.

Amott bandukol az uton egy munkáskinézésű ember; kőműves lehet, mert rubája meszes és vakolattal van tele. Már hetek óta jár munkanélkül, mert télen szünetel az építkezés. Az uton találkozik egy másik vándorlegénnyel, a ki szoba áll vele.

Panaszkodik a kőműves, hogy már hetek óta nincs munkája, s már lábbelije is elnyűtt; az ebéd és vacsorapénzt úgy kell napszámban, vagy valami alkalmi munkával megszerezni. Olykor ilyesmi sem akad, s ilyenkor szegényszemre koldulni kénytelen, hogy éhen ne haljon.

A másik vándor még riadással azzal ijesztgeti, hogy ha a csendőrökkel találkozik, úgy azok, mint munkanélküli csavargót fogják bekisérni.

Kétségbeesve kér tanácsot a kőműves a másiktól, ki könnyebb mesterséget választott: esernyőcsináló, s volna a javítás nem sok keresettel jár, de a mint látszik mesterünk azért megelégedett.

«Látod, mondja az esernyőcsináló, engem nem bántanak a csendőrök, mert iparigazolványommal he tudom igazolni keresetforrásomat.

Egy kis szíveséggért azonban téged is megszabadítlak a csendőrök kezei közül. Elő azzal a bolond munkakönyvvel, majd igazolom én, hogy most léptél ki a munkából.»

Azzal táskája fedelét kötfelé nyitva néhány helyegzöt vesz elő, Hosszufalu, Szentpéter, Szentgyőr, s más általános helyegnevekkel, s azokkal lebélyegsi a kőműves munkakönyvét. Majd álló és dült betűkkel oda kanyarítja a munkandó bizonyító záradékát és nevét, s

mindezek hitelsségét igazolja a bélyegzőn levő felirat «A hosszufalui uradalom intézősége».

Hálás tekintetet vet a kőműves az esernyőcsinálóra s most már kész minden viszonzószívességre. A viszonzás a legközelebbi község földesurának kertjében következik be. A kőművesnek éjjel csak egy kis falat kell kibontania, no meg arra ügyelnie, hogy a kertészlekből nem jön-e ki valaki, mely esetre hangosan kellene köhögnie. A munka sikerült, a két pajtás a harmadik község korcsmájában issza meg az áldomást.

Emitt megy az uton egy majomtánczoltató, kezében egy planétákkal telt doboz van, vállán papagály ül. Meztlábás fiu követi, hátul czammog a majom. Mindez a közbiztonságra veszélytelen mesterségnek látszik, pedig a mint látni fogjuk, nem így áll a dolog.

Az ut mentén megállanak egy ház előtt, a kis fiu bemegy az udvarba a planétákkal és a papagályval, a majmos pedig hango-an veri dobját és valami notát énekel. Kiszalad a házból néhány gyerek, az udvaron hagyják a planétás fiut, jobban érdekli őket a majom. De van a házban egy serdülő kislány is, az szerető tudni szerencsésjét. Anyámasszony előjőve a konyhából nem ellenkezik gyermekei akaratával, huzat planétát, s reményteljes arcczal lesi annak hatását. A fiu leveszi kulapját s néhány krajezárt kér a mutatványokért. Anyámasszony zsebébe ugyl, de nem talál pénzt benne, a szobába kell menni érte. A fiu kíváncsian benéz a szobába, hogy lássa, honnan szedi elő nénémasszony a pénzt. Jó helyen van az, az ablak előtti láda fiában. Ezen szobában csak a leányzó alhatik, mert a szomszéd-szobában van a két magas nyoszolya, meg a gyermekek kotleczes ágya. A lakás így ki van kímelve. Éjszaka lekváros papírral beragasztják az ablakot, zajtalanul benyomják, s a planétás fiu könnyen benászik, álkules-
osul kinyitja a ládát s kiemelve a harisnyafejbe kötött pénzt, tovább áll vele.

Amott kullog két kintornás, egy felkezü kezeli a verklit, a másik kéri a nóta árát. Egy sárgara meszelt ház előtt rázendítenek Kossuth apának notáira, s a kéregető nosztelemil kinyitja a szobajót, hogy elkörje a házbeliektől a jól kiérdemelt pár fillért. Nem látható a szobában souki sera, mert a fősvény falusi nép elbukik, osakhogy ne kellejen pénzt kiadni holmi verklisnek. Nem



Első magyar vill. erőre berond, hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Ocskai és a szabadsálmászott Rákóczi tárogató fellelője Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyári Öntőház-utca 2. Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fúvó hangszereit és alkészleteket, Harmonikák erős el-pnerifibatádan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltnék. Arjgyárk minden hang-szerrel külön kitélőnek. **Magyarország legnagyobb vonós és fúvós hangszerek gyára.**

STOWASSER JÁNOS

osássári és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. házi hangszerkészítője, az Öntőház-utca 2.



bánja ezt a kintornás, ott van a pitvarban egy jó kefe, meg egy ollo, jó lesz alamizsna helyett az is; egy szempillantás alatt kebelébe rejti és savanyu arcotot vágra tározik. A kintorna aljában van egy fiók, oda lesz helyezve a lopott holmi; van már ott sok hasonló tárgy, az óeskapiacson majd megveszi a zsidó.

Amott megy egy gottscheéber (kucseber), ki tombolát is tart. Egy zacskóban zsinigre erősített számjai vannak, hogy úgymond el ne vesszenek. A zacskó szájnnyílásánál két zsinig van. Azt hinné az ember, hogy ezekkel kell összehuzni a zacskót, pedig az egyik zsinig a páros, a másik a páratlan számokat köti s a melyik meg lesz huzva, annak számjai nem jönnek ki. A korcs-mában részegen ülő vendégek dehogy veszik észre a turpisságot. A ki nem nyer. arra ráfogják, hogy szerencsése van a szerelemben. A dévajkodó vendégek kívánságára előhöz zsebéből néhány ocsmány képet is. A fajtalanságok legelképzelhetlenebb jelenetei vannak rajtuk. Jó pénzen el is ad belőlük egy kettőt.

Amott megy egy házaló. Ládája alsó fiókjában, melynek titkos zára van, ékszereket is tart. Arany óra, gyűrű, melltű, karperecz, mind esillogó kövekkel; van közöttük néhány ócska holmi is, s ez véletlenül valódi arany, vagy ezüst. A falusi nép kapva kap rajta, hiszen olcsó, azután nem is igen baj, ha nem tiszta arany, úgy sem érti azt senki sem a faluban.

Az ócska holmi között van sok lopott tárgy is. Ki törődik azzal faluhelyen; soha senki sem fogja megtudni, hogy a városban lopott arany óra potom áron Tóth Jánosnak került birtokába.

Vegyük szemügyre azt a koldust, a ki vásáron ott mászkál a tömeg közt. a helyett, hogy egy utzasaroknál üljön és olvasná a zsoltárt. Ismert alak ez, jó módúnak is mondják, állítólag háza is van. Nem mindenkitől kér ő alamizsnát, egy-két kaputos ember az, a kik elé kétszer is odatartja a markát. Adnak is azok neki mindig valamit. A jámbor városos, a kinek ökrön, tinón jár az esze, azt hinné, hogy alamizsna, pedig lehet, hogy tulajdon pénztárczája volt az, mit a vásáron nyüzsgő néhány zsebmetsző zekott a zsebből kihalászni. Őt-hat zsebmetszőnek ő a büntetés, az ő tarisznyája barna kenyér helyett pénztárczákkal van telve.

Szálljunk le a magaslatról s vonuljunk be a község kocsmájába, széjjelnézni. Egy emelvényen valami ripacs-társulat primadonnája énekel rekedt hangon, mellette egy kielt arcú tiréli ruhás férfi a tamburiczáat pengeti. Majd leszáll őnagysága a pódiumról s átugedi helyét egy couplet-énekesnek, ő pedig szentelenül odaül a már félig ittas díznókereskedőhöz, s egymás után rendelteti kocsmáros uram jobbnál-jobb borait, persze a díznókereskedő kontójára. Fjélotután elhallgat a tamburicza, a férfiak odaülnek a kártyázók közé, s hamisjátékkal megkoppasztják a társaságot, a nők pedig a separácóban áldoznak a pénzesebb alakokkal a határ-

idős szerelem istennőjének, miközben elemelik azok tárczáját.

Mіндеzen látványosságok után térjünk be az örszlaktanyába, hová szemlére érkezett a járásörmester, ki oktatást fog tartani a legénységnek épen, a társadalom vándormadairól. Sok a lopás a járás területén, s a tapasztalt altiszt tudja is, hogy mi az oka ennek alárendeltjei figyelmét akarja felbivni a közbiztonsági zavarok okaira.

Lássák csendőrök, mondja az öreg járásörmester önök még nem ismerik azt, hogy mily veszedelmes ellenségei a közbiztonságnak a csavargók, koldusok, kintornások, bázalók stb.

Ha egy csavargónak látszó egyénnel találkozunk, nem elég átnézni az igazolványt, mert hiszen igazolvány mellett sem szabad ám csavarogni, meg az igazolványokat hamisítani is szokták. Szemügyre kell venni az illetőt, megnézni tenyerét, ruháját, s ezeken keresni az állítólagos munka nyomait.

Visszamenőleg néhány hétre ki kell kérdeznünk az illetőt, hogy merre járt, hol dolgozott. Ha hamis a könyvében levő sok láttamozás, akkor nem is fogja tudni nekünk elmondani, hogy hogyan jött Hosszúfaluról Sopronba, vagy Szentgyörgyről Győrbe. A csavargónak ritkán vannak oly kiterjedt földrajzi ismeretei, hogy az összes vármegyéből a másikkba vezető utirányt mind ismerné. A hamis bejegyzéseket ellefedi kívülről is megtanulni s így ha a könyvet kezünkbe fogjuk és a bejegyzéseket az idő sorrendjében megkérdezzük tőle, másképen fog beszélni, mint a hogy azt a könyvben látjuk.

A leghiztosabb dolog, ha a munkás tenyerét tanulmányozzuk. A munkakerülő tenyerén a felbőr nincs megvastagodva, viszont a még tegnap dolgozott kőműves kézranciaiban és körme alatt napolig meglátszik a mész nyoma, még ba kezét meg is mosta. A munkás keze egész tanulmány; gyakorlott szem nemcsak azt tudja megmondani, hogy melyik mesterembernek hogyan alakul át a munkától a keze, hol vastagszik meg tenyere, hanem azt is, hogy utoljára hány nap előtt dolgozhatott.

A csavargó kinézésű embert alaposan meg is kell motozni, mert csak úgy tudhatja meg az ember, hogy kivel van dolga. A betörő pusztá kézzel nem lehet a zárnak, batyujában, vagy ruhájában okvetlen lesz valami szerszám, a mi munkájában segíti. Az igazi munkás-embert ne hántsuk, sőt inkább szolgáljunk neki felvilágosítással, hogy hol találhat neki való munkát.

A mutatványosok könyveiben nézzünk utána, hogy hol, melyik községben jártak, s mely község volt az utolsó, a hol megfordultak. Ha a községek egymás melletti fekvését ismerjük, bizonyára találunk helyeket, hol 3—4 község ki lett hagyva, s csak az ötödikben léptek fel újra mutatványaikkal. Itt valószínűleg volt

A legjobb órák,

legszebb ékszerek, egyszerűtől a legdrágábig, egy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

művésznél Szegeden.

Javítások 5 évi jótállás mellett.

Arjegyzék ingyen!

okuk az utolsó községhöl gyorsan tovajutni, vagy egyes községeket, a hol talán már ismerik őket, elkerülni. Az ilyen különlegességeket a mutatványosok személyleírásának hejegyzése mellett jó lesz jegyzékönyvecskéinkbe feljegyezni, s egyuttal a közbiztonsági zavarok jegyzékében is utána nézni, hogy a kérdéses időben, s a jelzett helyen nem történt-e büncselekmény, melynek elkövetésével az illetők gyanusíthatók. Megmotozásuk ezeknek is ajánlatos, mert a kintorna fiúkjai, s a tarisznyák reteszei sok mindent rejtetnek.

A gottscheéber (kucséber) tombola zacsokját jól meg kell vizsgálni, nincsen-e hamis játékra berendezve, a piros és páratlan számok váltakozva húzhatók-e ki belőlük, a számok nincsenek-e zsinegre kötve, s az elárusítható nyalánkságokon kívül nincsen-e náluk erkölcstelen és fajtalanúságokat ábrázoló kép, levelezőlap stb.

A házalóknál meg kell győződni, hogy nem kereskednek-e lopott tárgyakkal, zsebeiket is meg kell tehát vizsgálni, mert némelyiknek minden egyes mellényzsebében találhatunk egy-egy órát.

A koldusoknál az engedélyen kívül a fogyatékoságról is meg kell győződni, mert van olyan koldús is, ki testi fogyatékoságot is tud színlelni, vaknak, süketnek téteti magát, vagy lopott engedélyvel koldul. Sőt szép szerivel is keríthet ily engedélyt, néhány forintért odaadja neki bármelyik koldus a snjátját, mert a hatóság, ha azt állítja a koldus, hogy az eredeti engedélyt elvesztette, kiad helyette egy másodlatot. Ha egy ily engedély másodlatpéldányát látjuk, úgy jó ezt is feljegyezni, mert látha az eredeti újabb tulajdonosára ráakadunk valahol.

A hol nagy tömeg közt koldust látunk sűrögni, frogni, ott tanácsos az illetőt félre hívva megmotozni, mert nincs kizárva, hogy esetleg zsebmetszők büntársai. Még a bolti ékszertolvajok is elmésen használják a koldusokat bűnsegédnek. Kalapjukba alamizna helyett heledobják a lopott ékszert.

Azt se engedjék meg a koldusoknak, hogy koldulásukkor a bezárt ajtót felnyissák. A koldus az ajtó előtt köteles állni, de nincs jogában az ajtót felnyitni, mert úgy, ha nincs valaki a szobában, alkalma volna lopni is.

Hát a daltársulat tagjaival hogy vagyunk? Ezeknek faluhelyen könnyű a helyzetük, mert hiszen ellenőrzésük végett szörnyfoslegyőről nem ülhet be a csendőri koresmába. Az sem volna helyes, hogy a csendőri szórakozás céljából heiljön a koresmába, s mihelyt olyasmit lát, a mi közbelépését tenné szükegessé, a törvény nevében közbelépne. Az ilyen szolgálat egyrészt költséges lenne, másrészt megtörténhetnék, hogy a részeg vendégeereg piartjára állann a daltársulatnak, s megoshetnék, hogy a csendőri szépszerivel kiténnék a koresmából. Elég ilyenkor újfáltjában, vagy zárórakor szolgálatilag henőzni a koresmába.

A hirtelen megjelenéskor néhány szempillantás alatt tájékozhatja magát a csendőr s ha a korcsmai zenészek, illetve mutatványosok rendetlenül viselkednek, éljen a szolgálati utasítás 117. §. IX. bekezdés c) pontjában megirt jogával.

Azt hiszem, fejezi be előadását a járásörmester, hogy ezek után más szemüvegen fogják nézni a társadalom vandormadarait, s mihelyt látni fogják, hogy ezek veszelzetik a közbiztonságot, át fogják őket adni a hatóságnak.



A bosszu áldozata.

Írta: Máthé Miklós törzsörmester.

Gáspár János, a csunádapáczai örskörlethez tartozó Gulácsi-féle tanyán szolgált, mint öreg-béres. Az öreg-kifejezés azonban csak nevezett hivatására értendő itt, mert az illető még csak 32 éves ember volt. Mindenki szelid, pontos, szorgalmas cselédnek ismerte Gáspárt, a ki nem vétett senkinek, a másét nem büntotta, csak családjának és hivatásának élt.

Ép ez okból általános volt a szörnyűködés és méltatlankodás, midőn nevezettet 1904. évi augusztus hó 28-án virradóra, az enlített tanyáskert egyik részében, ökrei közelében agyonütve találták.

Traub István örsvezető volt akkor az apáczai örsparancsnok. Az eset hírére azonnal a helyszínére sietett s értesítette járásparancsnokát: Deszpoth István járásörmestert is.

Deszpoth járásörmester jól tudta ugyan, hogy említett örsvezető egy ilyen eset kiderítésére elegendő szakismerettel és ambícióval rendelkezik, de főbenjáró büncsetről lévén szó, késedelem nélkül a helyszínére sietett.

Az ott talált járőr már akkor a helyszíni szemlét a lehető legszelesobb körben megejtette, az elhalt nejét, gúzdáját és a cselédársait kikérdezte s megállapított annyit, hogy az elhalt előző este későn ment ki a jelzett helyre, hogy — mint szokta — éjjel az ökröket felügyelje. Egy esomó szalmát maga alá tett s ócska szüirevel betakarozva feküdt ott. Éjnek idején sem a gazda, sem a cselédség nem vett észre semmi különös zajt, sőt a kuttyik is — pedig volt vagy három — csendesek voltak. Virradatkor feltűnt, hogy a mindig legkorábban kelő örgbhéres nem mutatkozik s utána nézve fedezték fel a gyilkosságot.

Tekintettel arra, hogy a tanyából semmi se hiányzott s hogy a hulla körül semmiféle dulakodásnak nyoma

Ha fáj a feje ne tévovizszék, hanem használjon azonnal **Beretvási-pastillát**

mely 10 percen alatt a legmohosabb migráint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1,20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvási Tamás gyógyszerész Klapostan. Orvosok által ajánlva. Három dobozról úgy. postai szállítván.

feltehető nem volt és meglátszott rajta, hogy álmában érthette a halált okozó ütés, nyilvánvalónak látszott, hogy a tettet a tett elkövetésében hosszú vezérelte, lopni nem akart, mert ha ez lett volna a szándéka, az első álmában agyonütött ember mellől az okrókat vagy más egyebet is ellophatott volna.

De hogy nem ez volt a célja, igazolta az is, hogy a hullát az ocska szűrrel szépen végig letakarva hagyta ott.

Az áldozat a halálos ütés idejében a haloldalon feketett, mert az ütest, mely kafaokhoz, baltához vagy laposfoku fokoshoz hasonlító tárgygyal ejtethetett, a jobb fül mögötti koponyarészre kapta s bár ez rögtöni halált okozott, mégis abban a pillanatban hanyatt fordult s a második ütés, a mely ugyan orvosilag súlyos testisértesnek minősítettett, az áldozat orrát zúzta szét.

A hely, a hol a gyilkosság elkövetetett, a falal bekerített tanyaudvaron kívül levő szérüskert mellett volt s egyik részről a már learatott buzaföldekkel és kukoriczatablákkal volt összeköttetésben, másrészt pedig sűrű akáczfabokrokkal volt szegélyezve. Ezeket mindenfelől átkutatták, de sehhol semmi nyomot nem találtak, a mi a nyomozást megkönnyítette vagy valamely irányba terelte volna.

Miután az elhalt feleségének állítása szerint férjének sem cselédársával, sem a gazdával nem volt semmi baja, sőt a gazda is, a kit pedig általában nem valami jó cseléd tartó embernek ismertek, igen elismerőleg nyilatkozott az elhaltról, Deszpoth járásörmester az előbbi idők eseményeire nézve kérdezgette az özvegyet.

Igy derült ki, hogy 1903. év végéig a mintegy pár kmnyire levő Zsiros-féle tanyán laktak.

Már éppen oda akart indulni a járásörmester, mikor a bulla körüli területen kutató Folje csendőr egy, az akáczbokrok tövében talált papírdarabkát hozott hozzá, a melyre írónnal a következő szavak voltak írva:

„Kedves Komám, nekem ígérted most két éve és nem adtad meg, de én most megadom, kérdezzék hogy ki.”

Az írás kuszált vonásu betűkhöz állott és látszott, hogy gyakorlatlan kezektől eredt.

Az özvegy azonban még ekkor se tudott olyan esetre visszaemlékezni, hogy férjének a jelzett időben valakivel komolyabb összeütközése lett volna. A hulla körül kíváncsiságból összegyűlt néptömeg közül azonban egyesek olyasfélel emlegettek, hogy az elhaltnak a Zsiros-tanyán való cselekedése idejében valami Dér István nevű csöszszel volt összekoczezanása s éppen azért jött el onnan, hogy a bajt elkerülje.

Az özvegy szerint ez az összekoczezanás nem volt komoly természetű s mindössze annyiból állott, hogy 1902. évben Dér Istvánt azzal bizta meg a gazdájuk, hogy egy levágott birka buját a cselédség közt olcsó árban mérje ki. Dér még is felelt a megbízatásnak, de hogy az ő részére több maradjon, oly szűken mérte a buét, hogy pl. Gáspárnak is másfél kiló helyett csak 1 $\frac{1}{2}$ kilót adott. Ezért Gáspár szemrehányást tett Dérnek a szó-szót követve, a fenbéljázó természetű Dér felindulásában azzal fenyegette meg Gáspárt, hogy lelövi, azzal a kutyát. Ez pedig a Dér pisze orrára cselezve, azzal felelt vissza, hogy: „jól vigyázzék kend magára, mert úgy találom orron vagni, hogy még piszebb lesz az orra, mint most!”

Ezzel a cselédség nevetése közt, vége is lett a czivódásnak s míg ott laktak, sohse volt a két ember közt

az esetről szó. Barátságban ugyan nem voltak egymással, de nem is ellenségeskedtek többé soha.

Deszpoth járásörmester az özvegy eme előadása daczára is gyanuba vette Dér Istvánt a különösen mikor megtudta, hogy ugyanazon év május havában a Zsiros-féle tanyából összeférhetlensége miatt elbocsátottak s még közelebb, a szomszédos dülőben levő Szabó-Szalai-féle tanyába jött lakni, még erősebb lett a gyanuja annál is inkább, mert a gyilkosság szombatról-vasárnapra virradó éjjel történtén, úgy okoskodott, hogy az egész héten dolgozó ember szomhaton hazamegy, vagy lefekszik és csak az olyan foglalkozás nélküli ember, mint Dér, a ki az egész napot alvással tölti, használhatja fel az éjszakáját hasonló dolgokra.

Ezek alapján nevezettet felkeresve, a gyanú előrebocsátása mellett megkérdezte, hogy az előző éjszakát hol töltötte.

— A kastély mögötti kertben aludtam a gazdammal — felelte minden meglepetés nélkül a gyanúsított.

Közben megtekintette a járásörmester a Dér jegyzekönyvecskéjét, de az írást nem találta annyira hasonlóknak a tett színhelyén talált íráshoz, hogy abból Dérthol gyanúsíthatta volna.

Mikor pedig a gazdát négy szemközt bizalmasan megkérdezte a Dér állítása felől és ismertette is vele az iránti gyanuját és a gazda megerősítve Dér állítását, kijelentette, hogy Dér nem lehet a tettes, mert ő oly ébren alszik, hogy tudta nélkül mellőle el nem mehetett és távol nem lehetett annyi ideig, míg a gyilkosagot elkövethette volna, már majdnem elejtette a Dér elleni gyanuját. Mégis, hogy teljesen meggyőzze magát az állítottak valódisága felől, felkereste a gazdát, hogy mutatná meg a helyet, a hol aludtak.

A gazda készséggel tett eleget a felhívásnak s eközben elbeszélte, hogy Dér pár nappal előbb azt jelentette neki, hogy tolvajok akartak betörni a gyümölcsösbe s nehogy megdézsmálják az éppen érésben levő szép almáit, Dér felkérésére, hogy ha ketten lesznek, könnyebben elbánhatnak az esetleg újból jelentkező tolvajokkal, kétszövű puskáját magához véve, már három éjjel háltak együtt a kertben a leginkább feltett alfafa alatt. Dér éjjelenként többször felkelt, megkerülte a gyümölcsöst, de úgy elmenetelekor, mint visszajövelekor mindég szólt neki és 10-15 percnél hosszabb ideig sohase volt távol.

A járásörmester még akkor is kétségeskedett, mert sehogycse akarta elhinni, hogy az elhízott, egészséges gazda csakugyan oly ébren aludnék. Mikor pedig Dér nem tudott határozott helyet megnevezni, a hol a tolvajok a kertbe betörték s azoknak sehhol semmi nyomát felfedezni nem sikerült, újból megerősödött gyanuja Dér ellen, mert arra a gondolatra jött, hogy az alibi-igazolásnak egy előre jól kieszelt ravaszszággal előkészített terv volt a Dér azon állítása, hogy a kertet tolvajok kerülgetik. A gazda pedig csak jóbizemtilag tanuskodik mellette és restelli bevallani, hogy mélyen alszik.

Ebbeli gyanujában nem is csatlódott a járásörmester, mert mikor másnap házkutatást tartott a Dér lakásán a gazda jelenlétében és éppen a leginkább feltett alfafáról való egész kosár almát találtak a lakásban; azon a megrészegen még a gazda is megütközött, hogy a csöszze éppen az ő feje felől lopja el az almákat a ebből nyilvánvaló lett, hogy mégsem aludt oly ébren, mint erősítgette.

ÉLELMISZEREKET

legújanyosabban szállítjuk

szállítja az összes élelmiszereket a m. kir. csendőrség és a cs. és kir. hadsereg részére.

BECK LIPÓT és FIA és WEISZ NORBERT cég
BUDAPEST, II., SZENA-TÉR 1. SZÁM.

Részletes felvilágosítást készséggel nyújtunk.



Az országos m. kir. meteorológiai és földmágnességi intézet új palotája Budán.

De megváltozott a Dér viselkedése is. midőn a járásörmester kifejtette előtte abbéli gyanuját, hogy a gazda félrevezetésével csak az alibi-igazolásra igyekezett előkészülni. Alázatos lett az eddig kihívó viselkedésű ember egyszerre. Mikor pedig a tett színhelyén talált papírdarabka többi részét a jegyzekönyvecskéjében tartogatott papírok között megtalálta a járásörmester, egészen megtört, de mégsem annyira, hogy beismerte volna a bűncselekmény elkövetését. Így aztán nem került elő az eszköz se, a mivel a gyilkosságot elkövette.

A talált bizonyítékokra és gyanúkokra támaszkodva nem is faggatta tovább a járásörmester nevezettét, hanem elfogta s bekísértette a községházához s ott őriztetve másnapig és csak a tényvizálat elkészítése előtt intézett hozzá még néhány kérdést, de arra is tagadó választ kapott.

Egész éjjel háborítatlanul ült a vén bűnös, fejét kezére támasztva, nem aludt semmit. Másnap reggelre annyira megtört a lelkiismeret fordulása alatt, hogy az addig is gyenge szervezetű ember valóságos rommá lett. A cselekmény elkövetését azonban csak a bírósághoz való bekísérése közben és aztán a bíróság előtt ismerte be s ugyanakkor bevallotta azt is, hogy a kapát, a melylyel a gyilkosságot elkövette, a gazdája krumpliföldjén rejtette el.

A vizsgálóbíró azonnal kiszállott vele a helyszínére, a hol lépésről-lépésre vezetve, a tettes által előkerítették a kapát s ugyanakkor beismerte a tettes azt is, hogy a gyümölcsös meglopásának híresztelését csupán a gazda kicsalja s vele, mint érdektelen tanúval alibit igazolhasson.

Beismerte azt is, hogy azért haragudott meg Gáspár Istvánra és azért nem tudott neki soha megbocsátani, mert a pisze orrára való célzással cauffá tette őt a cselédség előtt. Ez okból törte össze annak az orrát is s a papírdarabkára írt szavakkal is azt jelezte, hogy nem az ő, hanem annak az orra lett piszéb.

Azt pedig, hogy az előre kieszelt alibival hogyan igazolhassa magát, a Sirbolt titka ez rémregény olvasgatása közben eszelte ki. Ugyanez a regény élesztgette benne a bosszúállásra vonatkozó szándékot is.

Tíz évi fegyházra ítélte a szegedi kir. törvényszék a bosszúálló embert, de csak három évet tölthetett ki belőle, akkorára annyira megtörte őt a lelkiuradalás és ama probléma feletti töprengés, hogy az életben miért nem minden sikerül úgy az embernek, mint a regény alakjainak, hogy eme lelki gyötrelembe belehalt.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

A karneval eredete.

Első tekintetre alig látszik bibetőnek, hogy a karneval eredete is az egyházban keresendő, s pedig úgy van. Egész a középkorig kell visszamenünk, ha a karneval kezdetét és eredetét akarjuk vizsgálat tárgyává tenni. Ez a kor nem egy példát mutat arra, hogy vallási és egyházi szokások miként jártak karöltve világi, sőt egészen különös viselkedésekkel. Nem ritkán takarta a legkiválóbb dolgokat az egyházas látázat, s hatalmas vallásos

mozgalomnak kellett közbe lépni, hogy megtisztítsa az egyházat a vastag tréfák, kétértelműségek elfajzásaitól.

Igy a karneval is. Már szent Ágoston elérkeztnék látta az időt, hogy föllépjen ez ünnep ellen, s 633-ban, a toledói zsinaton, el is tiltatott, de ennek daczára egész a XVI. századig fentartotta magát. Kezdetben az egész csak a kolostori és szerzet-iskolák tanítványainak ünnepe volt. A tanítványok egy püspököt választottak az ünnepre a magok köréből, a kit ünnepélyes menetben vittek a templomba. hogy a liturgiai szolgálatot végezze. Ez alkalommal külön s célra szerzett dalokat énekeltek, melyek tréfás jelleggel bírtak, s már ekkor szokásban voltak az álarczba öltözések.

Később az utcai álarczos menetek jöttek divatba bobóczokkal, aszonyoknak és komédiásoknak öltözött álarczosokkal, kik gyakran állatmaszkokat is tettek föl, tánczolvá lejtettek s mindenféle világi dalokat énekelve, sok bohóságot követtek el.

Mint a régi karácsonyt, úgy ezt az ünnepet is a mai karácsony és vízkereszt közé eső időszakban tartották föl, s hagyományai nagyon emlékeztetnek a római Saturnaliákra, a midőn a rómaiak a Saturnus isten alatti aranykor emlékére szolgálknak mindenféle szabadalmakat adtak.

Ilyenkor a rabszolgák aztán királyt vagy urat játszottak maguk között, ezek ruháiban jártak-keltek, gazdáik által vendégül hivatják és kiszolgáltatták magokat. E mellett mindenféle dévajságokat üttek. A mint itt a szolgák léptek uraik helyébe, úgy lépett a keresztény ünnepnél az alsó papság a főpapság helyébe s a tanuló tanáraik helyébe. Németországban, de főképp Olaszországban és Franciaországban igen elterjedt volt a karneváli tréfaüzés.

Egy 1381-ben két gróf és harminczöt lovag által alapított bolondegylet külön rendjellel is bírt, melyet a tagok ruháikra himezvé viseltek. Ez egy bohóczot ábrázolt, félig vörös, félig ezüst sapkával sárga csörgökkel, sárga nadrágban és fekete cipőben. Az ily társaság főcélja mindennemű bolondozás volt. A tagok fölvetélét tréfás vizaga előzte meg, melyen a kérdések és feleletek veresekben voltak szövegezve. Fölmerülő viták alkalmával szintén versekben és tréfásan ültek törvényt a felek fölött. Hasonló hagyományokra ma is akadunk a Németországban különösen kultivált bohóczestélyeken.

Régi keletkezésű maga a karnevál-menet is, miőt nálunk is szoktak még itt-ott rendezni. Ezek azonban már semmik az olasz renaissance, s nevezetesen a XV-ik században divott nagyszabású florenczi s római karnevál menetekhez képest, melyek egész plasztikai becsű jeleneteket és felvonulásokat tártak elő, allegorjai vonatkozásokban és kocsin, lovakon, vagy gyalog. A tulajdonképeni karnevál-szekér, egy kerekre állított hajó, a pogánykorból kölcsönzött emlék volt; az Isis hajójára emlékeztetett, a melyet tavaszi ünnepélyeken kerokeken vontak a tengerbe. Ilyen hajót is különösen Németországban használtak ezéltiben. Sőt maga a karnevál szó is erre a hajóra utal némelyek szerint, a mennyiben a carrus navalis (szekér-hajó) szavakhól lenne összevonva. De akár német, akár olasz, akár pogány tradicziók legyenek túlnyomók a karnevál ünneplésében, bizonyos az, hogy nálunk csak importált intézmény, és nópünk komolyabb és józanabb kedélyében nem is vert soha mélyebb gyökeret.

Grammofon Ujság

ezimiel most jelent meg az első magyar grammofon szaklap. Akik ezimtiket a kiadóhivatulha (Budapest 155. Hanzó-utca 5. szám) bejelentik, fél évig ingyen kapják ezt a pompás illusztrált érdekes ujságot.

KÉPEINKHEZ.

Az országos m. kir. meteorológiai és földmagnességi intézet új palotája.

Hazánk mezőgazdasági állam lévén, elsődrendű érdeke, hogy az időjárás érdekes és fontos tudományának fejlesztése tekintetében háttérbe ne szoruljon más államok

alkalmazkodik ma már a gazda is, a melyre nézve a napilapok mindennap tájékoztató tudósításokat közölnek. Ezt a célt szolgálja az az intézet, a melynek a fővárosban újabban emelt palotáját s annak egyes részeit a jelen számunkban közölt képeken bemutatjuk. Hazánk különböző részein mintegy 210 hasonló intézet áll a természettudomány szolgálatában s ezeknek központi intézete az, a mely ebben az új palotában nyer elhelyezést. S hogy mily nagyfontosságú munkásságot fejt



A meteorológiai intézet új épületének észlelő tornya.

mellett. A Csizió korszaka rég elmúlt már s nem igazodhatunk a Pál-fordulása, Szent Vincze és Szent Medardus napjain előforduló időbeli jelenségek és változások után sem. A technika folyton fejlődő vívmányai kiszorították már a mai nemzedéktől az őseinkre még oly mélyroható befolyással bíró százéves jóvendőmondó jóslásniba vetett hitet. Nem a hétérszagra szóló komáromi vagy lőcsői kalendárium időjóslásaihoz, hanem az időjárás újabb rendszerű megfigyelései eredményéhez

li ez az intézet, igazolja az, hogy nincs olyan nap, a melyen az ország gazda- és kereskedőköréből, vasúti és hajózási vállalataitól, hatóságoktól és magánosoktól megkeresés ne érkezne hozzá. A új palota hatalmas, kétemeletes modern épület s a követelményeknek minden tekintetben megfelelő oly modern berendezése van, hogy a hasonló rendeltetésű külföldi intézetek nagy részét jelentékenyen túlszárnyalja.

HIREK.

Grászhir. Mely részvétel értesülünk, hogy *postupicsi Koscika Pál* ezredes csendőrkerületi parancsnok úr neje, született *Mulliac Emma* úrnő, folyó hó 6-án, rövid szenvedés után Pozsonyban jobblétre szenderült. Áldás poraira.

Adományok. A létesítendő csendőrségi internátus javára újabban a következő adományok folytak be: Máhr Károly őrmester, Tótróna 5. az alváczai őrsről: Szep János őrsvezető 2, Czifra István csendőr cz. őrsvezető 1, Veres András csendőr —50, a kornyai őrsről: Heselbach Antal cz. őrmester, Cloós Keresztély cz. őrsvezető, Arzenov Dusan csendőr cz. őrsvezető és Balási András csendőr —50 —50: büntető törvénykönyvekért: a nagykárolyi szárnytól 12, a besztercebányai szárnytól 4. Az ed ig befolyt adományok összege 20.596 korona 61 fillér.

A „Gallus Reklám Részvénytársaság” megszerezte az Első cs. kir. szab. Dunugózhajózási Társaság és a Magyar kir. Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság állomásain, állomásépületein és személyszállító bajjain a plakátrozás kizárólagos jogát.

KÜLÖNFÉLÉK.

Szigoru büntetések. Debreczen város régi jegyzőkönyvei számtalan feljegyzéssel tanuskodnak a mellett, milyen vas szigorúsággal s éberséggel űrködött a tiszteletes tanács a polgárság tiszta, jó erkölcsi felett. Az erkölcsök elvadásása s az emberiséget elárasztó temérdek nyomorúság indította arra a régi igazságszolgáltatást, hogy borzalmas kegyetlenségű fegyverekkel irtásák ki a romlottágot. Ezért voltak olyan szigorúak a debreczeni régi bírák és halállal büntették még az Istenkáromlást s a kit tiltott szeretkezésem kaptak, mint a következő néhány régi történetből kikapott eset igazolja: Borbély Benedeket a vele hitetlenül élő menyecskével együtt 1566-ban lefejezték. Különösen a 17-ik század második és harmadik tizedében találunk sűrűn halálbüntetést azokon, kik a 7-ik parancsolatot nem tartották meg. A halátnemek különbözők voltak. Gerlicze Istvánnak fejét vették 1622-ben. Csire Andrást nyársba húzták 1626-ban. Varga Jánost, a ki feleségét hűtlenül elhagyá s a más asszonyával állott össze, kerékbe törték 1632-ben. Bucsiné asszonyt paráznaságaiért megégették 1636-ban. A hajthatatlan tanács ritkán alkalmazott azelidebb büntetést. Ilyen ritka esett volt például, hogy Nagy Zsigmond nejét, Piroskát megveszőztette 1552-ben. Caizmadia Balásznét, Bánki Katát kerékbe kötötték, megveszőzték s aztán a városból kiűzték 1627-ben. Szabó Jánosnét ugyancsak megveszőzték s aztán ekklézsiát kellett követnie, Banyó Katának meg 15 napig kellett állania a bűnbánó helyen 1636-ben. E mellett a tanács igyekezett arra, hogy minden erkölstelenségnek eleje vétessek. Egyre-másra hozta az olyan végzéseket, a melyekkel a fiatalágot nősülésre szorította. Halálos büntetéssel, vesszőzéssel a pénzhirággal fenyegették azokat a kik a házasságra nem akarták magukat adni, sőt különösen a mesteremberekre kimondotta, hogy házasság élet nélkül a mesterséget folytatni sem szabad.

A legmagasabb kémények. A világ legmagasabb gyárkéménye 150 méter és harmincz centiméter. Ter-

mészetesen Észak-Amerikában van, a bol a világ legmagasabb épületei található s így ezt a icsőséget sem engedhették át más nemzetnek. A kémények óriása Great-Falls Montanában épült egy nagy fémárugyár telepén; az alapépítmények, a melyeken a kéménykolosszus nyugszik, hetvenkét méter mélyen vannak a földben. Az építést 1907-ben kezdték meg s csak a mult év októberében lett kész. A kémény építése tizenháromezer tonna anyagot, több mint háromezer mázsa cementet, közel négyezer köbméter homokot és hétszáz tonna egyéb anyagot emésztett föl. A betonalapépítményhez ötezerkétszáz mázsa cement, ezerötyszáz köbméter homok és háromezer mázsa más anyag volt szükséges. Az óriás kürtő percenkint száztizenkétezer köbméter füstöt és gázt bocsát ki. Ezek a számok némi fogalmat nyújtanak erről a hatalmas építményről s egyszerűs mind az amerikai gyáripár méreteiről is. Egy másik ilyen hatalmas kémény most épül egy hobokeni gyártelepen. Anversz közelében. Ez azonban csak százhuszonöt méter magas lesz, tebát huszonkilencz méterrel alacsonyabb, mint a Great-Falls-Montana-i. Az alapozása is jóval kisebb méretű: húsz méter mélyen batol a talajba. Ennek a kéménynek az átmérője a lábánál tizenhárom, a tetején négy méter lesz. A mi gyárkéményeink, a melyek a főváros felé naponként hatalmas füstfelhőt borítanak, ezek mellett az óriások mellett egészen eltörpülnek.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőségnevtelen levelekre nem válaszol, kérlatot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes olyesetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek. Szolgálatlalt kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálatlalt ügyet érint. akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés előrehocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdezősködéseknek eleje vétessek. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

K. J. Németzentpétor. Levölének tartalma hézagos és értetetlen: nem közölhetjük.

Sorsjegye nem nyert Sz. A. 22. — Kovács csendőr Tályá és F. S. Alkalmi sorsjegyhúzásokat nincs alkalmunk ellenőrizni. Ott hol a sorsjegyet vette, kérjén nyereményjegyzéket.

26. Helyszűke miatt kérdésének eleget nem tehetünk. Ha nagyon érdeklődik a dolog iránt, hozassa meg magának bármely jobb könyvkereskedés útján a vonatkozó könyvet. Ajánljuk azonban, hogy hagyjon föl a kísérletekkel, merl azok csak ideggyenge egyéneknek valók.

B. J. csendőr. Feljegjét nem használhatjuk. Ha old lott lépve állományparancsilag, akkor bátran viselheti a harmadik csillagot. Ki tiltotta meg annak viselését? Valami félreértés lesz a dologban.

1884. Szolgálatlalt ügyek.

56. Nem, még akkor sem, ha nyilvános helyen mondottú volna.

14. Az útnestleri tanfolyamok egyelőre szünetolnek.

Szt. János csendőr Temesrékás. Múndig a rangbau idősébb. Ajánljuk, elvissza ol a lapunk folyó óvi számaiban vezetó helyen közölt cikkket.

1881. 1. Azt mi tudhatjuk legkövőbbé; de valószínűleg azért,

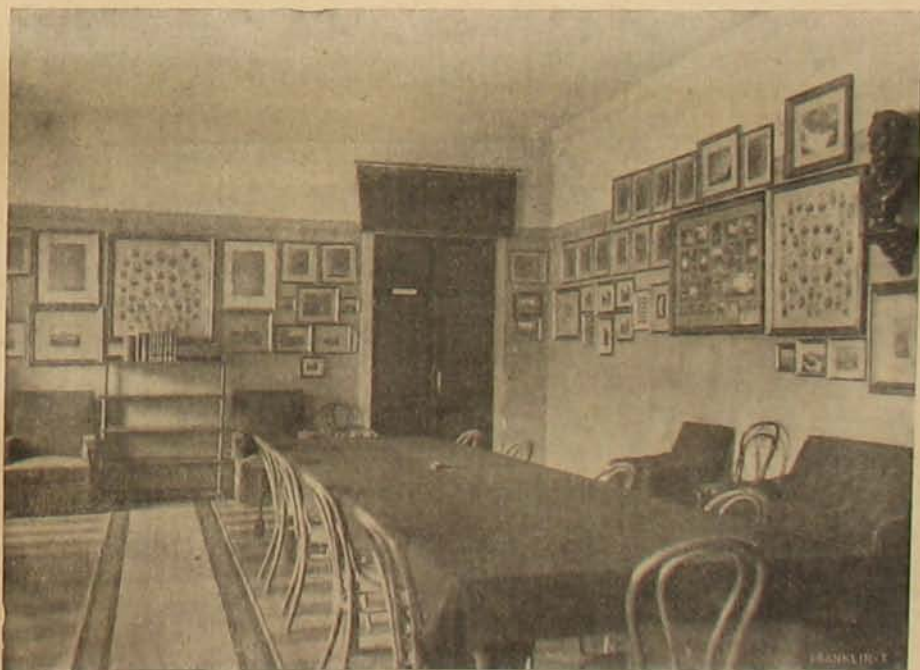
BUTOR

képzésért s részleltetésre legjután yosabb éron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 8. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88—59.

BUTOR



A tanúterem.



A múzeum.

A meteorológiai intézet új épülete.

mert még nem őrsparancsnok. 2. Az nem betegség, hanem az ízületi csúsz egy speciális gyógyítása.

J. H. Tiszteknek igen, legénységnek nem. mert a tiszteknek más az ellátási törvényük, mint a legénységnek, beleértve a járás- és törzsmestereket is.

1010. A budapesti cs. és kir. 17. sz. helyőrségi kórházban.

H O. Nem önnek szült; legközelebb válaszolunk.

1872. Előreláthatólag őszszel.

L. Arra még soká kell várni.

Sz. B. 1885. Az őrsön meg van a lovassági gyakorlati szabályzat; lapozgassanak egy keveset benne

150. A Rottenbiller-utcai polgári iskola állami intézet.

Sz. P. Gy. Ha nagyon érdekli, forduljon kérelmével köztelenül illetékes helyre.

Városodott. Az ill. szab. hivatkozott §-a alapján kérje fel. merült költségeinek kintalását szolgálati úton. Meg fogja kapni a szükséges felvilágosítást.

V 11. 1. Ha szolgálathépes, nem. 2. Öt éven belül.

1884. A Sz. sincs róla, sőt ellenkezőleg, nagyon is pótoltva lesz.

Bús csendőr. 1. Igen, mert a laktanyavilágítási átalány azokra a napokra is illetékes, a amikor sül a hold. 2. Igen. 3. Ha nincs akadály, miért ne? Biztosíték előírva nincs. 4. Később. 5. Olvassa el lapunk 1909. évi 26. számában e tárgyra vonatkozólag közölteket.

1885. 1. Nem. 2. Igen.

L. T. Kérheti, hogy azonban felveszik-e. más-lapra tartozik. 25100. 1. Miniszterelnök, miniszter, államtitkár, miniszteri tanácsos, osztálytanácsos. 2. Valamikor a haderegparancsnokok. Most már senki.

J. M. csendőr Aszopor. Helytelenül értelmezi. mert a kbg. 55. §-a után fölvetett szövegben zárjel között szereplő egyforintos ott csak mint „kisebb értékű” és nem „váltópénz” szerepel.

P. S. csendőr. Ha családi okok miatt „kénytelen” kilépni, akkor miért öhajjt a határrendőrséghez menni?

P. Gy. cs. ez. őrstő. Csak azokra, a melyek az ön által idézett rendelkezésben fel vannak véve.

Sz. J. őrsv. Nem.

Sz. 1907. 1. Ne legyen tudálos.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMELYI ÜGYEK.

Okiratilag megdicsértettek:

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által:

Glatz Ödön, V. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, a múlt évi kolera-járvány tartama alatt a butósági intézkedések szakszerű fogantatása által, a járvány-elleni védekezés és annak sikeres elfojtása körül kifejtett igen buzgó és önfeláldozó tevékenységéért.

Bálint Ferencz, I. számú csendőrkerületbeli járásörmester a közbiztonság terén kifejtett buzgó és eredményes működése, alárendeltjeinek helyes vezetése és kiképzése körül tanusított dicséretes tevékenysége, valamint példás magaviseletéért.

Nemeth József V. cz. őrmester és Andricz József csendőr, mindketten a VI. számú csendőrkerület állományában, egy családirtóval szemben történt fellépésük és annak jogos fegyverhasználat útján történt ártalmatlanná tétele, alkalmával tanusított halálmegvető bátorságukért, a mivel három gyermek életét is megmentették.

A m. kir. I. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Bartha István cz. őrmester, Gál Lajos cz. őrsvezető II.-od altiszt és Nagy László csendőr, az 1909. évi szeptember hó 27-én éjjel Mezőgerébenes községben elkövetett gyilkosság tettesének kinyomozása és elfogása körül tanusított kiváló tevékenységükért, valamint általában eredményes működésükért.

Csúsz, köszvény, reuma, ideges fejtájtás, hűlés, idegben, mindennemű esonthatalmak ellen külön hatásonnak bizonyult szor

AZ ERŐSÍTETT

CAPCINE (PAPRIKA) KENOCS

Errekre mondó háziaratók bizonyítják, hogy mily külön hatáson van. Valódi csak nálam kapható. Orvosi munkák súlyos utánzatolási.

Az ár és 45 f. postaköltség beküldése után vagy utánvétel küldve

Szenthe Lajos gyógyszer.

Budapest, Donjantóli-utca 2.



MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyár részv.-társ.

M. kir. csendőrség, boszniai csendőrség, cs. és kir. kőüshadsereg s erőd sz. llitól

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbörből készített különlegességeinek szerződéses árban, részletfizetési kedvezmény melletti szállítását. :: ::

Kívánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

Kakucs Márton cz. őrsvezető II.-od altiszt és Gyergyák János csendőr, az 1910. évi január hó 29-én éjjel Vajdaszeg községben elkövetett ökorlopás tetteseinek kinyomozása és elfogása, valamint a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes működésükért.

Kozma Mihály cz. őrsvezető II.-od altiszt és Oltyán György csendőr cz. őrsvezető, az 1910. évi február havában Sztána községben elkövetett gyilkosság felderítése és a tettesek elfogásáért.

Takács Zsigmond cz. őrmester és Muntyán Miksa csendőr cz. őrsvezető, Alparét községben 1910. évi október hó 12-én kiütött tűz alkalmával az oltás, illetve a vagyonmentés körül tanusított kiváló működésükért.

A m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Varga István cz. őrmester, mert a Baumgartner és Fischhoff bécsi sertésnagykereskedő cég kárára 13,400 K értékben elkövetett sikkasztás tettesét — a ki cselekményét betöréssel palástolta — aránylag rövid idő alatt igen leleményesen és észszerűen vezetett nyomozás során kiderítette és az elsikkasztott összeget hiány nélkül előkerítette.

Fábián János cz. őrsvezető, egy gyilkossági eset kiderítése alkalmával járőrvezető őrsparancsnokának kiválóan buzgó és eredményes támogatásáért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. I. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Olár Péter csendőr és Nagy Lajos próbacsendőr, mert az Alparét községben 1910. évi október hó 12-én kiütött tűz alkalmával az oltás körül dicséretes működést fejtettek ki.

A m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Péterfi Péter cz. őrsvezető, Deák József csendőr cz. őrsvezető és Majorcsák János próbacsendőr, mert a Baumgartner és Fischhoff bécsi sertésnagykereskedő cég kárára 13,400 korona értékben elkövetett sikkasztás tettesének — a ki cselekményét betöréssel palástolta — aránylag rövid idő alatt igen leleményesen és észszerűen vezetett kinyomozásánál és az elsikkasztott összeg hiány nélküli előkerítésénél járőrvezető őrsparancsnokukat határozottan támogatták.

Előléptettek:

A m. kir. III. számú csendőrkerületi állományában:

1911 február 23-ával:

Szerző Gábor és L. Kovács István I. őrsvezetők; továbbá

a m. kir. V. számú csendőrkerületi állományában:

1911 márczius 1-ével:

Jáger István és Horvát István III. cz. őrsvezetők, *őrsvezető cz. őrmesterekké;*

a m. kir. I. számú csendőrkerületi állományában:

1911 február 25-ével:

Bede Barabás, Végh József, Samu Mihály, Miklós György és Partin Mihály ez. őrsvezetők, *őrsvezetőkké;* végül

az 5 évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

a m. kir. V. számú csendőrkerületi állományában:

1911 márczius 1-ével:

Králl András csendőr, *csendőr cz. őrsvezetővé.*

Járőrvezetői jelvényvel elláttattak:

A m. kir. IV. számú csendőrkerületi állományában:

Mészáros Pál, Tarkó István, Póczos István, Balogh János, Miski Sándor II., Keller József és Kovács József V. csendőrök;

a m. kir. V. számú csendőrkerületi állományában:

Deák József II., Horváth János I., Kollár Gyula, Simon József, Varga József I., Gajdos Mihály I., Szabó Károly II., Horváth Lajos, Zalubil István, Csudiványi Ferencz, Vladár Győző, Takács János, Szabó Ferencz II., Svoha István, Németh Vilmos, Minárik Lajos, Oprava Péter, Gasparik János, Szlamka József és Rádlí Sándor csendőrök.

Pénzbeli megjutalmazás.

A m. kir. belügyminiszter urnak, 1910 november 17-én 162,159/V—b. számú rendeletével a II. számú csendőrkerületi állományában, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett kiválóan buzgó és eredményes működésükért, Fillmann Lajos cz. őrmester 200, Baia Gábor cz. őrsvezető, Szák János csendőr cz. őrsvezető, Papp András I., Kengyola Gusztáv, Sebáffer Ferencz és Gyurinovics Péter csendőrök 50—50 koronából álló jutalom-ban részesítették.

Életmentési jutalomdíj.

A m. kir. belügyminiszter urnak 1910 november 21-én és 1911 február 6-án 135,029., illetve 156,025/V—b. szám alatt kelt rendeletével, a II. számú csendőrkerületi állományában, Fillmann Lajos cz. őrmester 150, Ploll Károly cz. őrsvezető és Papp Dániel csendőr pedig 75—75 koronából álló életmentési jutalomdíjban részesítették.

Névváltoztatás.

A m. kir. III. számú csendőrkerületi állományában:

Ulbert József csendőr, a m. kir. belügyminiszter urnak

GRAMMOFONOK
Lemezek és alkatrészek rendkívül olcsó áron. — Csendőrök 20% árengedményben részesülnek.
Arányosok ingyen és bérmentve küld **DÉRY EDE** grammofon, kerékpár és varrógép nagy raktár **SZEGED.**

legfőbb gyártmány, grónyóru kiállítás, endkivű olcsó árak teljes jótállással.

Csekély havi részletfizetésre.

grammofon, kerékpár és varrógép nagy raktár



1911 január 21-én 170,942/VI—a. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknevét «Bátoris»-ra változtatta.

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Kubovics Antal csendőr, a m. kir. belügyminiszter urnak 1911 február 2-án 162,619/VI—a. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknevét «Kárpátis»-ra változtatta.

Lovaglási jutalomdíj.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Drávcuz István csendőr. 1 darab 10 koronás aranyból álló lovaglási jutalomdíjban részesítettet.

Házasságra léptek:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Samu Mihály őrsvezető. Balázs Ilkával, 1911 február 4-én, Désen.

Gligor György csendőr ez. őrsvezető, Inka Máriával 1911 február 9-én, Beszterezén.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Papp József ez. őrsvezető. Kenéz Juliannával, 1911 február 6-án, Csanádpalotán.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Báró Gyula ez. őrmester, Dutkon Irén Ilona Paulával 1911 február 4-én, Budapesten.

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Horváth István II. ez. őrmester, Jákó Terézszel 1911 február 6-án, Kézdiszentléleken.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

K. Szücs Lajos ez. őrmester. Vályi Erzsébettel 1911 február 9-én, Berettyószéplakon.

Németh Mátyás ez. őrmester, Urr Annával 1911 február 5-én, Borosjenőn.

Mátrai Mihály ez. őrsvezető, Szopkó Emilia Erzsébettel 1911 február 9-én, Vitkán.

KUNZ JÓZSEF és TÁRSA

21

cs. és kir. udvari szállítók

Bpest, V., Deák Ferenc-n.10. (Bécsi-n. sarok.)

Vászon, asztalnemű, kész női, férfi- és gyermek-fehéreműek, ággyfőhörnemű, selymcsirkák. — Menyasszonyi kalapok. — Uri divatárak, női divatárak, női piperecikkek: gallérok, jabots, kesztyűk, ahavlok stb. — Gyermekruhák. — Házipari kámsékek. — Szörmeák, tollboák. — Borkesztyűk: Bockl, München, Hammerl Fécus. — Bördisműaruk, vas- és rézágak.

... Arjegység és minták ingyen és bérmentve. ...

Csodákban nem hiszek

s a nagyhangu reklámokra nem sokat adok — írja egy vidéki postamester — de az önnél kapható

Dr. Keleti gyomorerosító porral

annyira meg vagyok elégedve, hogy azt bár kinek is ajánlom, kik a gyomortól eredő bántalmaktól gyorsan szabadulni akarnak. Ezen kipróbált és kitűnőnek bevált s számos levéllel megdicséért gyomor-por teljesen ártatlan diätetikus szer s így bárki is bátran használhatja. — A gyomrot erősíti, az étvágyat elősegíti, a gyomor és bel bántalmaitól eredő bajokon gyorsan segít. — Makacsabb esetekben gyorsabb és biztosabb a hatás, ha a Kristály balzsammal együtt használjuk, mely üvegenként 40 fillér, 1 és 2 K árban kapható. A gyomorerosító por ára egy nagy doboznak postán bérmentve küldve 3 K, mely a Kristály-balzsammal együtt küldhető,

Kapható egyedül csak:

Körmendy Sándor gyógytárában

Hódmézvásárhely, Kossuth-tér.

A fenti címre ügyeljünk!

Schwáb József műorás és ékszerész

8zabadka, Fő-tér. ::

A m. kir. csendőrség szives figyelmébe! Az a csendőr, aki órát, ékszeri áh vásárolni, egy kész pénz miatt késletr, forduljon olyan céghez, amely rövid 1—2 év alatt készírólag csak a csendőrségtől 120 elismerő levélbe részesült, ezen elismerést csak azért érlik el, mivel a saját készlet szabályozott ára egy hó alatti legfeljebb csak 5 perczel különbözhet. Kerem szivekedjenek mintákat kérni. A minták ára 8 koronától feljebb. — 40

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =

VI., Liszt Ferenc-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir. — csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékba ...

A kiadásunkban megjelent Csendőrségi Lexikonból a készlet fogytán van, ajánljuk azok megszerzését 5 korona bolti ár helyett 4 korona árban, amíg a készlet teljesen ki nem fogy.